

Analiza financijskih izvještaja društava u pekarskoj industriji

Pejić, Lucija

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **RRiF College of Financial Management / RRiF Visoka škola za financijski menadžment**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:198:814692>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Final Examination Papers University of Applied Sciences RRiF - Final Examination Papers and Diploma Papers](#)

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT
SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ
KORPORATIVNE FINACIJE

Lucija Pejić

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI RAD
ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTAVA
U PEKARSKOJ DJELATNOSTI

Zagreb, 2017.

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT
SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ KORPORATIVNE FINACIJE

SPECIJALISTIČKI DIPLOMSKI STRUČNI RAD
ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTAVA
U PEKARSKOJ DJELATNOSTI

Ime i prezime studenta: Lucija Pejić

Matični broj studenta: 067/15-I-SDS

Mentor: dr. sc. Tamara Cirkveni Filipović, prof. visoke škole

Zagreb, 2017.

SAŽETAK

Financijski izvještaji su nositelji važnih informacija koje su potrebne širokom krugu internih i eksternih korisnika. Zbog sve veće konkurencije društva trebaju stalno razvijati svoje poslovanje, a zbog poslovnog okruženja koje se često mijenja važna je stalna provjera i analiza relevantnih financijskih pokazatelja društva. Budući da društva žele poboljšati rezultate svojeg poslovanja oslanjajući se na financijske izvještaje pomoću kojih mogu analizirati postojeće poslovanje i unaprijediti buduće poslovanje. Analizom financijskih izvještaja: bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanim tokovima, izvještaja o promjenama kapitala i bilješki uz financijske izvještaje društva, mogu se dobiti informacije o financijskom položaju društva. Na temelju toga mogu se poboljšati kritični aspekti poslovanja koji osiguravaju daljnji opstanak, sigurnost i uspješnije poslovanje.

Predmet ovog specijalističkog diplomskog stručnog rada je analiza financijskih izvještaja na temelju financijskih pokazatelja u pekarskoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj na primjerima poslovanja društava: Pekare Dubravice d.o.o., Mlinara d.d. i Pan-peka d.o.o. u razdoblju od 2013. do 2015. godine.

Ključne riječi: financijski izvještaji, analiza poslovanja društva, pekarska djelatnost, financijski pokazatelji, uspješnost poslovanja, financijski položaj društva.

SUMMARY

The financial statements are the holders of important information that are required by a wide range of internal and external users. Because of ever-increasing competition of society they need to constantly develop their business activity, and because business environment which is often changing, it is important to constantly check and analyze the relevant financial indicators of the company. Since society wants to improve their business results they rely on financial statements with which they can analyze existing business and improve their future business. Analysis of financial statements: Balance sheet, Profit and Loss Statement, Cash Flow Statement, Statement of Changes in Equity and Notes to the Financial Statements can be provided with information on the financial position of the company. Based on this, critical business aspects that improve survival, security and more successful business can be improved.

The subject of this specialization graduate professional thesis is the analysis of the financial statements based on the financial indicators in the bakery business in the Republic of Croatia on the examples of companies operating: Pekare Dubravice d.o.o., Mlinara d.d. and Pan-peka d.o.o. in the period from 2013. to 2015.

Key words: financial statements, business analysis, bakery business, financial indicators, business performance, financial position of the company.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA.....	3
2.1. Uloga financijskog izvještavanja u upravljanju trgovačkim društvima	4
2.2. Vrste financijskih izvještaja	5
2.2.1. Bilanca.....	6
2.2.2. Račun dobiti i gubitka	7
2.2.3. Izvještaj o novčanim tokovima.....	11
2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala.....	15
2.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje.....	15
3. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	17
3.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja.....	17
3.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja	17
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA.....	19
4.1. Pokazatelji likvidnosti	20
4.2. Pokazatelji zaduženosti	21
4.3. Pokazatelji aktivnosti	22
4.4. Pokazatelji ekonomičnosti	23
4.5. Pokazatelji profitabilnosti.....	24
5. USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U PEKARSKOJ DJELATNOSTI .	25
5.1. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Pekar Dubravica d.o.o.	25
5.1.1. Financijski pokazatelji društva Pekare Dubravica d.o.o.	29
5.2. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Mlinar d.d.	37
5.2.1. Financijski pokazatelji društva Mlinar d.d.	40
5.3. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Pan-pek d.o.o.	48
5.3.1. Financijski pokazatelji društva Pan-pek d.o.o.	50
5.4. Zaključak o usporedbi pokazatelja poslovanja društva u pekarskoj djelatnosti	58

6. ZAKLJUČAK	68
POPIS LITERATURE.....	70
POPIS TABLICA, SLIKA, GRAFOVA I PRILOGA	72

1. UVOD

Specijalistički diplomski stručni rad “Analiza financijskih izvještaja društava u pekarskoj djelatnosti” sadrži šest poglavlja. Nakon uvodnog dijela, drugi dio rada obrazlaže financijske izvještaje trgovačkih društava. U tome dijelu definiran je pojam i cilj financijskih izvještaja, a uz to definirana je uloga financijskog izvještavanja u upravljanju trgovačkim društvima. Obrazložen je sadržaj i struktura financijskih izvještaja: bilance, računa dobiti i gubitka, izvještaja o novčanim tokovima, izvještaja o promjenama kapitala te bilješki uz financijske izvještaje.

Treće poglavlje definira pojam horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja. Uz to se obrazlažu obilježja horizontalne i vertikalne analize te navode temeljne razlike.

Četvrto poglavlje se odnosi na analizu financijskih izvještaja pomoću pokazatelja te se definira pojam financijskih pokazatelja. Uz to se obrazlaže povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja. Navode se pokazatelji po skupinama: pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti, pokazatelji aktivnosti, pokazatelji ekonomičnosti te pokazatelji profitabilnosti. Od pokazatelja likvidnosti detaljno se obrazlažu: koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent trenutne likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti sa načinom izračuna i poželjnim parametrima. Od pokazatelja zaduženosti detaljno se obrazlažu: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriće troškova kamata, faktor zaduženosti, stupanj pokrića I i stupanj pokrića II sa načinom izračuna i poželjnim parametrima. Od pokazatelja aktivnosti detaljno se obrazlažu: koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja potraživanja i koeficijent naplate potraživanja u danima sa načinom izračuna i poželjnim parametrima. Od pokazatelja ekonomičnosti detaljno se obrazlažu: ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja sa načinom izračuna i poželjnim parametrima. Od pokazatelja profitabilnosti detaljno se obrazlažu: neto marža profita, bruto marža profita, neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitog kapitala sa načinom izračuna i poželjnim parametrima.

Peto poglavlje definira usporednu analizu financijskih izvještaja pomoću pokazatelja trgovačkih društava u pekarskoj djelatnosti te se obrazlaže pojam komparativne analize financijskih izvještaja sa načinom sastavljanja. Navode se osnovni podaci društva Pekare

Dubravice d.o.o. te je prikazan razvoj toga društva. Definirani su financijski pokazatelji društva u razdoblju od 2013. do 2015. godine sa načinom izračuna te detaljnim obrazloženjem dobivenih rezultata. Nakon toga prikazani su osnovni podaci te detaljan prikaz nastanka društva Mlinar d.d. Uz to su definirani financijski pokazatelji društva u razdoblju od 2013. do 2015. godine sa načinom izračuna te detaljnim obrazloženjem dobivenih rezultata. U nastavku se dalje navode osnovni podaci društva Pan-pek d.o.o. sa prikazom njegova nastanka. Definirani su financijski pokazatelji društva u razdoblju od 2013. do 2015. godine sa načinom izračuna te detaljnim obrazloženjem dobivenih rezultata. Na kraju poglavlja je zaključak o usporedbi navedenih pokazatelja društava u pekarskoj djelatnosti u razdoblju od 2013. do 2015. godine. Od pokazatelja likvidnosti u tom dijelu obrazlažu se usporedbe koeficijenata tekuće likvidnosti i koeficijenata financijske stabilnosti. Nakon toga, iz skupine pokazatelja zaduženosti obrazlažu se usporedbe koeficijenata zaduženosti i koeficijenata financiranja. U nastavku se dalje, iz skupine pokazatelja aktivnosti obrazlažu usporedbe koeficijenata obrtaja ukupne imovine i koeficijenata naplate potraživanja u danima. Nakon toga iz skupine pokazatelja ekonomičnosti obrazlažu se usporedbe ekonomičnosti ukupnog poslovanja i ekonomičnosti prodaje. U nastavku se dalje iz skupine pokazatelja profitabilnosti obrazlažu neto marža profita i rentabilnost vlastitog kapitala.

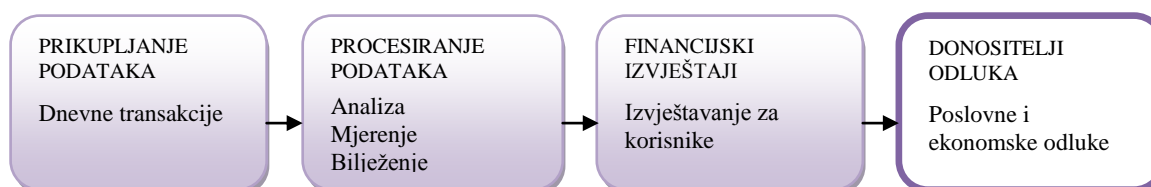
U šestom poglavlju iznosi se zaključak o cjelokupnom radu.

2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

„Financijska izvješća su strukturirani prikaz financijskog položaja i financijske uspješnosti poslovnog društva. Cilj financijskih izvješća je davanje informacija o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tijekovima poslovnog subjekta potrebnih širokom krugu korisnika za donošenje poslovnih odluka. Financijska izvješća također prikazuju rezultate uprave u poslovanju s raspoloživim resursima. Financijska izvješća pružaju financijske informacije o: imovini, obvezama, kapitalu, prihodima i rashodima, dobitcima i gubitcima, uplatama vlasnika i isplatama vlasnicima po osnovi udjela u kapitalu i novčanim tijekovima.“¹

Financijski izvještaj je pisano izvješće o financijskom stanju društva. Godišnje financijske izvještaje čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Obveza vođenja financijskih izvještaja i njihovo podnošenje, u hrvatskom pravu regulirano je Zakonom o računovodstvu² koji u čl. 17. st 1. navodi da je poduzetnik dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (dalje: HSFI) ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (dalje: MSFI) sukladno odredbama toga Zakona. Bilancu, račun dobiti i gubitka te bilješke uz financijske izvještaje dužni su sastavljati mikro, mali i srednji poduzetnici. Obveznici MSFI-a trebaju sastavljati još i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Srednji i veliki poduzetnici trebaju sastavljati i izvještaj o promjenama kapitala te izvještaj o novčanim tokovima.

Prema Gulin D. financijski izvještaji su dio računovodstvenog sustava koji je najznačajniji dio informacijskog sustava društva. Navedeno se može prikazati kao na slici koja slijedi u nastavku.

Slika 1: Financijski izvještaji kao dio računovodstvenog sustava

Izvor: Prilagođeno prema Gulin, D., Tušek, B. i Žager, L. (2004). Poslovno planiranje, kontrola i analiza. Zagreb: HZRFD, str. 153.

¹ Guzić, Š. (2015). Financijsko izvješćivanje, recenzirana skripta. Zagreb: RRiF, str. 65.

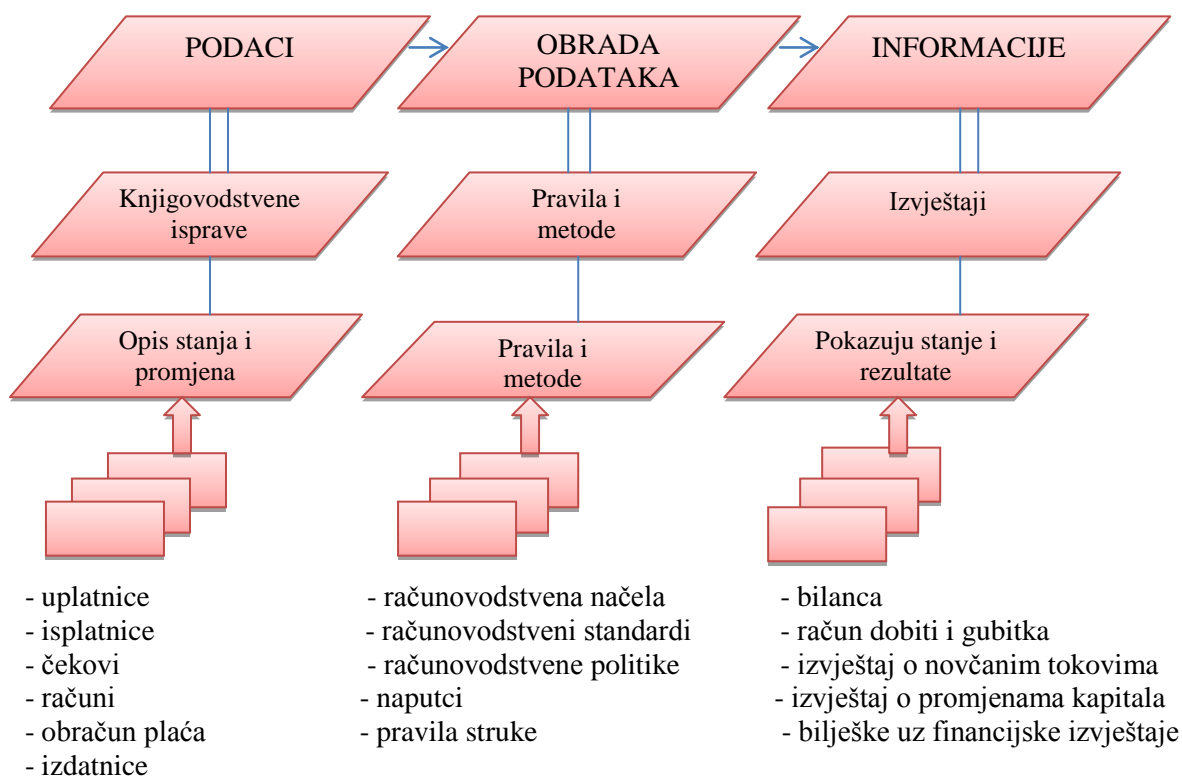
² Zakon o računovodstvu (2016). Narodne novine [online], (78). Raspoloživo na: URL:http://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_12_120_2612.html [pristupljeno 13.07.2017.].

2.1. Uloga financijskog izvještavanja u upravljanju trgovačkim društvima

Financijski izvještaji imaju cilj informirati zainteresirane korisnike o financijskom položaju društva te o uspješnosti poslovanja društva. Zainteresirani korisnici financijskih izvještaja su: zaposlenici, zajmodavci, kupci, dobavljači, sadašnji i potencijalni ulagači, država i javnost. Financijski izvještaji namijenjeni su prvenstveno eksternim korisnicima: kupcima, dobavljačima, ulagačima, kreditorima i slično te su njima jedini izvor informiranja.

„Prema tome, ciljevi financijskog izvještavanja moraju zadovoljiti informacijske potrebe korisnika financijskih izvještaja, tj. ponajprije donositelja odluka.“³

„Svrha je temeljnih financijskih izvješća učiniti korisnima dostupne informacije o financijskom položaju, uspješnosti i novčanom tijeku društva za jednogodišnje poslovanje. Takve informacije vanjski korisnici rabe za ekonomsko odlučivanje o daljnjim odnosima s društvom, ali te informacije omogućuju javnosti i nadzor nad radom uprave.“⁴

Slika 2: Financijski izvještaji kao dio računovodstvenog sustava

Izvor: Prilagođeno prema Belak, V. (2006). Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima. Zagreb: Zgombić&Partneri, str. 34.

³ Gulin, D., Tušek, B. i Žager, L. (2004). Poslovno planiranje, kontrola i analiza. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 153.

⁴ Belak, V. i drugi, redaktor Brkanić, V. (2005). Računovodstvo poduzetnika s primjerima knjiženja, IV. Izmijenjena i dopunjena naklada. Zagreb: RRiF Plus, str. 37.

Na slici je prikazan model računovodstvenog sustava. Prema Belak, V. sastavljanje financijskih izvještaja u procesu prikupljanja financijskih podataka te njihova procesuiranja koji su usmjereni donositeljima odluka može se opisati kao računovodstveni sustav.

HSFI definiraju da financijski izvještaji trebaju istinito i fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Istinito i objektivno predočavanje zahtjeva vjerno predočenje učinaka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

2.2. Vrste financijskih izvještaja

„Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu poduzetnika. Financijski izvještaj koji daje informacije o financijskom stanju poduzetnika naziva se bilanca, a financijski izvještaji koji daju informacije o financijskom prometu poduzetnika nazivaju se račun dobitka i gubitka te izvještaj o novčanom toku. Financijski izvještaji koji daju „pomoćne“ informacije nazivaju se izvještaj o promjeni glavnice i bilješke uz financijske izvještaje.“⁵

Prema čl. 19. st. 2. Zakona o računovodstvu godišnje financijske izvještaje čine:

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- izvještaj o novčanim tokovima,
- izvještaj o promjenama kapitala,
- bilješke uz financijske izvještaje.

Navedeni financijski izvještaji su vrlo bitna podloga i osnova za odlučivanje jer omogućuju uvid u različite aspekte poslovanja. Svaki financijski izvještaj predstavlja određenu cjelinu ali su povezani i međusobno se nadopunjuju. Kvalitetni podaci i zaokružena cjelina mogu se dobiti jedino kada se svi navedeni financijski izvještaji promatraju zajedno te tada prikazuju kakvo je poslovanje društva u cjelini.

⁵ Bešvir, B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF plus, str. 9.

„Da bi financijski izvještaji ispunili tako važne zadaće i ostvarili postavljene ciljeve, moraju udovoljiti kvalitetnim obilježjima kao što su razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost. Financijski izvještaji trebaju biti usuglašeni sa zahtjevima HSFI-a i MSFI-a. Sadržavaju podatke za tekuću i prethodnu godinu, pri čemu podaci za prethodnu trebaju biti usporedivi s podacima za tekuću godinu.“⁶

2.2.1. Bilanca

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Statički je financijski izvještaj jer prikazuje financijski položaj društva na određeni dan.

„Bilanca sumira imovinu, obveze i vlasnički kapital poduzeća u određenom vremenskom trenutku, obično na posljednji dan godine (31. prosinca), tromjesečja ili na pola godine. Bilanca ima dva dijela – lijevu i desnu stranu, odnosno aktivu i pasivu, temeljem kojih se utvrđuje imovinsko i financijsko stanje, odnosno financijski položaj poduzeća. Imovina poduzeća je aktiva a izvori financiranja imovine su pasiva. Bilanca je dvostruka slika iste vrijednosti. Obilježja bilance je bilančna ravnoteža, prema kojoj je vrijednost ukupne imovine jednaka vrijednosti obveze i kapitala kao vlastitog izvora financiranja poduzeća. Struktura aktive i pasive, odnosno redosljed unosa pozicija u bilancu također zavisi o određenim kriterijima. Uobičajeno se pozicije aktive unose prema kriteriju likvidnosti (unovčivosti), a pozicije pasive prema kriteriju ročnosti (dospijeca).“⁷

Aktiva bilance sastoji se od imovine društva iz koje se očekuju buduće ekonomske koristi kao posljedica prošlih događaja. Pasivu čine glavnica, odnosno kapital i obveze društva. Glavnica odnosno kapital je imovina društva koja ostane nakon odbitaka svih njegovih obveza a obveza je rezultat prošlih događaja koja se mora podmiriti. Podaci koje prikazuje bilanca definiraju financijsko stanje, likvidnost, solventnost te da li je i koliko društvo sposobno prilagoditi se nastalim promjenama koje ga okružuju. Ovisno zbog kojeg razloga se sastavlja, bilanca može biti: početna, zaključna, probna, fuzijska, diobena, konsolidirana, sanacijska, stečajna ili likvidacijska.

Na slici koja slijedi u nastavku prikazuje se struktura bilance.

⁶ Štahan, M., Barišić, I., Bičanić, N. (2014). Računovodstvo trgovačkih društva. Zagreb: TEB-poslovno savjetovanje d.o.o., str. 27.

⁷ Vukićević, M., Odošić, S. (2011). Osnove financija. Zaprješić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje “Baltazar Adam Krčelić”, str. 19.

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Oznaka pozicije	Naziv pozicije
	AKTIVA		PASIVA
A)	POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	A)	KAPITAL I REZERVE
B)	DUGOTRAJNA IMOVINA	I.	Temeljni (upisani) kapital
I.	Nematerijalna imovina	II.	Kapitalne rezerve
II.	Materijalna imovina	III.	Rezerve iz dobiti
III.	Dugotrajna financijska imovina	IV.	Revalorizacijske rezerve
IV.	Potraživanja	V.	Rezerve fer vrijednosti
V.	Odgođena porezna imovina	VI.	Zadržana dobit ili preneseni gubitak
C)	KRATKOTRAJNA IMOVINA	VII.	Dobit ili gubitak poslovne godine
I.	Zalihe	VIII.	Manjinski (nekontrolirajući) interes
II.	Potraživanja	B) REZERVIRANJA	
III.	Kratkotrajna financijska imovina	C) DUGOROČNE OBVEZE	
IV.	Novac u banci i blagajni	D) KRATKOROČNE OBVEZE	
D)	PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA	
E)	UKUPNO AKTIVA	F) UKUPNO PASIVA	
F)	IZVANBILANČNI ZAPISI	G) IZVANBILANČNI ZAPISI	

Tablica 1: Struktura bilance

Izvor: Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja⁸

„Ograničenost bilance očituje se u tome što oslikava trenutni financijski položaj poduzeća i ne može sama po sebi ukazati na budući novčani tok imovine. Ograničena je i na financijske podatke te je neprikladna za kontinuirano mjerenje poslovnih promjena i za ocjenjivanje profitabilnosti poslovanja poduzeća. Međutim, određene informacije iz bilance mogu se koristiti za predlaganje dinamičnog financijskog položaja poduzeća.“⁹

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je dinamički financijski izvještaj jer pokazuje uspješnost poslovanja društva kroz određeno vremensko razdoblje. Daje odgovor na pitanje je li društvo ostvarilo svoj financijski cilj – profitabilnost. U financijskim izvještajima se naziva i Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

“Račun dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti) financijski je izvještaj koji pruža informacije o uspjehu trgovačkog društva za određeno razdoblje. Izvještaj o dobiti iskaz je prihoda, rashoda te poslovnog rezultata ostvarenog u razdoblju. Računovodstveno (obračunsko)

⁸ Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (2016). Narodne novine [online], (95). Raspoloživo na: URL: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_10_95_2052.html [pristupljeno 13.07.2017.].

⁹ Spremić, I. et al. (2006). Računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 51.

razdoblje za koje se obvezno sastavlja izvještaj o dobiti kalendarska je godina (1. 1. – 31. 12.), ali se izvještaj može sastavljati i za kraća razdoblja.”¹⁰

Menadžment koristi račun dobiti i gubitka kao temelj za kontrolu i analizu poslovanja te za donošenje svakodnevnih odluka u poslovanju. Za interne korisnike pripremaju se ovisno o potrebi mjesečno, tjedno ili dnevno, dok se za eksterne korisnike pripremaju godišnje. Račun dobiti i gubitka priprema se za prethodno razdoblje a planira za buduće. Ostvareni rezultat se uspoređuje s planiranim stavkama, analiziraju se dobivene razlike te se rade korektivne mjere. Usporedba ostvarenog uspjeha sa konkurencijom može biti putokaz za određene poslovne odluke. Analizom računa dobiti i gubitka može se dobiti uvid u profitabilnost društva, visinu prihoda, količinu prodaje u odnosu na prethodno razdoblje, troškove osoblja, promocije i slično.

„Financijski izvještaj kojim se utvrđuje financijski rezultat poslovanja poduzeća za određeno razdoblje naziva se račun dobiti i gubitka. On pokazuje uspješnost poslovanja poduzeća i koristi se kao glavni pokazatelj profitabilnosti poduzeća. Pod uspješnosti poslovanja podrazumijeva se sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva, prvenstveno se ističe cilj profitabilnost poslovanja. Račun dobiti i gubitka može se definirati kao financijski izvještaj koji prikazuje koliko je prihoda i rashoda ostvareno u određenom vremenu te kolika je ostvarena dobit (gubitak).”¹¹

Na slici koja slijedi u nastavku prikazuje se struktura računa dobiti i gubitka.

¹⁰ Dražić–Lutilsky, I. et al. (2010). Računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – RIF, str. 75.

¹¹ Žager, K. et al. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: MASMEDIA d.o.o., str. 67.

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
I.	POSLOVNI PRIHODI
1.	Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe
2.	Prihodi od prodaje
3.	Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga
4.	Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe
5.	Ostali poslovni prihodi
II.	POSLOVNI RASHODI
1.	Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda
2.	Materijalni troškovi
a)	Troškovi sirovina i materijala
b)	Troškovi prodane robe
c)	Ostali vanjski troškovi
3.	Troškovi osoblja
a)	Neto plaće i nadnice
b)	Troškovi poreza i doprinosa iz plaća
c)	Doprinosi na plaće
4.	Amortizacija
5.	Ostali troškovi
6.	Vrijednosna usklađenja
a)	dugotrajne imovine osim financijske imovine
b)	kratkotrajne imovine osim financijske imovine
7.	Rezerviranja
a)	Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze
b)	Rezerviranja za porezne obveze
c)	Rezerviranja za započete sudske sporove
d)	Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava
e)	Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima
f)	Druga rezerviranja
8.	Ostali poslovni rashodi
III.	FINANCIJSKI PRIHODI
1.	Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe
2.	Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom
3.	Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe
4.	Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe
5.	Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe
6.	Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova
7.	Ostali prihodi s osnove kamata
8.	Tečajne razlike i ostali financijski prihodi
9.	Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine
10.	Ostali financijski prihodi

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
IV.	FINANCIJSKI RASHODI
1.	Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe
2.	Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe
3.	Rashodi s osnove kamata i slični rashodi
4.	Tečajne razlike i drugi rashodi
5.	Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine
6.	Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)
7.	Ostali financijski rashodi
V.	UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM
VI.	UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA
VII.	UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM
VIII.	UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA
IX.	UKUPNI PRIHODI
X.	UKUPNI RASHODI
XI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
1.	Dobit prije oporezivanja
2.	Gubitak prije oporezivanja
XII.	POREZ NA DOBIT
XIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
1.	Dobit razdoblja
2.	Gubitak razdoblja
	PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)
XIV.	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA
1.	Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja
2.	Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja
XV.	POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA
1.	Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje
2.	Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje
	UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik primjene MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)
XVI.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
1.	Dobit prije oporezivanja
2.	Gubitak prije oporezivanja
XVII.	POREZ NA DOBIT
XVIII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
1.	Dobit razdoblja
2.	Gubitak razdoblja
	DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja godišnje konsolidirane financijske izvještaje)
XII.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
1.	Pripisano imateljima kapitala matice
2.	Pripisano manjinskom interesu

Tablica 2: Struktura računa dobiti i gubitka

Izvor: Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja

2.2.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima prikazuje promjene u financijskom položaju društva te izvore pribavljanja i načine uporabe novca.

„Za razliku od bilance i izvještaja o dobiti, izvještaj o novčanom toku temelji se na novcu i novčanim surogatima. Primarna je svrha ovog izvještaja da osigura korisnicima informacije o novčanim primitcima i izdatcima jednoga obračunskog razdoblja. Izvještaj o novčanom toku treba pomoći investitorima i kreditorima za ocjenu: sposobnosti subjekta da ostvari budući pozitivni novčani tok, sposobnosti poslovnog subjekta da podmiri obveze i isplati dividende, razloga zbog kojih se razlikuju dobit i novčani tok i novčanih i nenovčanih aspekata investicijskih i financijskih transakcija”¹²

„Iz izvještaja o novčanim tokovima, kao jednom od temeljnih financijskih izvještaja, poduzetnici i drugi zainteresirani dionici mogu razaznati izvore novca i način njegove uporabe. Radi preglednosti i različitog karaktera pojedinih izvora i načina uporabe novca, izvještaj o novčanim tokovima grupira poduzetničke aktivnosti u tri glavne skupine: poslovne (operativne) aktivnosti, ulagačke (investicijske) aktivnosti i financijske aktivnosti.“¹³

Korisnici financijskih izvještaja iz ovog izvještaja mogu saznati je li i koliko društvo sposobno stvarati novac i novčane ekvivalente kao i potrebu društva za korištenjem novčanih tokova. Pomoću izvještaja o novčanim tokovima može se vidjeti poslovanje i uspjeh poslovanja društva temeljem novčanih primitaka i izdataka a ne na temelju nastanka događaja.

Prema MRS-u 7 - Izvještaj o novčanim tokovima može se prikazati na dva načina, odnosno dvije metode i to:

Direktna metoda - podrazumijeva objavljivanje glavnih skupina bruto novčanih primitaka i izdataka gdje je potrebno iskazati: sve novčane primitke i izdatke za poslovne, investicijske i financijske aktivnosti te rezultat promjene novca u neto svoti.

¹² Gulin, D. et al. (2011). Upravljačko računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – RIF, str. 447.

¹³ Šestanović, A., Vukas, J., Stojanović M. (2015). Obrazovanje za poduzetništvo, 5 (1), str. 123. -136.

Indirektna metoda - neto gotovinski tijek izračunava se na način da se dobitak ili gubitak nakon oporezivanja usklađuje: za sve transakcije nenovčane prirode te prihode i rashode vezane za financiranje novčanog tijeka.

Novčani tokovi dijele se na tri vrste aktivnosti i to na: poslovne, investicijske i financijske aktivnosti.

Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti društva koje stvaraju prihod, usmjerene su na proizvodnju te prodaju proizvoda, robe i usluga. Može se reći da novčani tok iz poslovnih aktivnosti iskazuje snagu samofinanciranja društva budući se najviše novca ostvaruje iz glavnih poslovnih aktivnosti.

Investicijske aktivnosti su one aktivnosti društva koje su povezane sa svim investicijama u društvu, izdaci za nabavu dugotrajne imovine i druga ulaganja čiji je cilj stvaranje dobiti.

Financijske aktivnosti se javljaju kod financiranja poslovanja tj. kod transakcija s vlasnicima i kreditorima društva te su povezane sa strukturom kapitala i obveza.

Na slikama koje slijede u nastavku prikazuje se struktura izvještaja o novčanim tokovima po indirektnoj i direktnoj metodi.

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
	NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
1.	Dobit prije oporezivanja
2.	Usklađenja:
a	Amortizacija
b	Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
c	Dobici i gubici od prodaje, nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosna usklađenja financijske imovine
d	Prihodi od kamata i dividendi
e	Rashodi od kamata
f	Rezerviranja
g	Tečajne razlike (nerealizirane)
h	Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke
I	Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu
3.	Promjene u radnom kapitalu
a	Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza
b	Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja
c	Povećanje ili smanjenje zaliha
d	Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala
II	Novac iz poslovanja
4.	Novčani izdaci za kamate
5.	Plaćeni porez na dobit
A	NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od kamata
4.	Novčani primici od dividendi
5.	Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga
6.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti
III	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata
3.	Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje
4.	Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac
5.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
IV	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
B	NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi
4.	Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti
V	Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata
2.	Novčani izdaci za isplatu dividendi
3.	Novčani izdaci za financijski najam
4.	Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala
5.	Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti
VI	Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti
C	NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima
D	NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA
E	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Tablica 3: Struktura izvještaja o novčanim tokovima, indirektna metoda

Izvor: Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
	NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od kupaca
2.	Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i slično
3.	Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta
4.	Novčani primici s osnove povrata poreza
5.	Novčani izdaci dobavljačima
6.	Novčani izdaci za zaposlene
7.	Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta
8.	Ostali novčani primici i izdaci
I	Novac iz poslovanja
9.	Novčani izdaci za kamate
10.	Plaćeni porez na dobit
A)	NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani primici od prodaje finansijskih instrumenata
3.	Novčani primici od kamata
4.	Novčani primici od dividendi
5.	Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga
6.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti
II	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani izdaci za stjecanje finansijskih instrumenata
3.	Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga
4.	Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac
5.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
III	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
B)	NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata
3.	Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi
4.	Ostali novčani primici od finansijskih aktivnosti
IV	Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih finansijskih instrumenata
2.	Novčani izdaci za isplatu dividendi
3.	Novčani izdaci za finansijski najam
4.	Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala
5.	Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti
V	Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti
C)	NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima
D)	NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA
E)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Tablica 4: Struktura izvještaja o novčanim tokovima, direktna metoda

Izvor: Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja

2.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

„Izvještaj o promjenama kapitala, odnosno glavnice je četvrti financijski element koji se najčešće koristi u praksi. Na njemu se nastoje prikazati informacije o promjenama kapitala, u najvećoj mjeri na temelju ostvarene dobiti ili pak gubitka poslovanja, ali i nekim drugim specifičnim promjenama koje su se tijekom promatranog vremenskog perioda pojavile na kapitalu. Početne i krajnje vrijednosti kapitala upisuju se u druge financijske izvještaje koje daju prikaz vrijednosti temeljnog kapitala.“¹⁴

Prema MRS-u 1 u izvještaju se moraju iskazati sljedeće pozicije:

- a) dobit ili gubitak razdoblja,
- b) sve stavke prihoda ili rashoda, dobitaka ili gubitaka koje prema zahtjevima drugih standarda treba direktno priznati u kapital te njihov ukupni iznos,
- c) učinak promjena računovodstvenih politika i ispravke temeljnih pogrešaka,
- d) dodatna ulaganja vlasnika i visina izglasanih dividendi,
- e) iznos zadržane dobiti (ili gubitka) na početku i na kraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja,
- f) usklađenja (promjene) za sve druge pozicije kapitala, kao npr. premije na dionice i rezerve na početku i na kraju razdoblja uz posebno, pojedinačno prikazivanje takvih promjena.

2.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

„Bilješke dodatno pojašnjavaju neke ili sve pozicije u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o novčanom toku te izvještaju o promjenama vlasničke glavnice, kao i objašnjenja onih stavki koje ne zadovoljavaju uvjete priznavanja u temeljnim financijskim izvještajima. Najčešće se sastoje od tri dijela, a to su: podaci o poduzeću, pojašnjenja pojedinih pozicija u financijskim izvještajima te korištene računovodstvene politike, zbog razumijevanja prezentiranih financijskih izvještaja.“¹⁵

¹⁴ Tušek, B., Žager, L. (2008). Revizija. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 34.

¹⁵ Brekalo, F. (2004). Revizija financijskih izvještaja. Zagreb: Faber&Zgombić Plus, str. 12.

Sve one informacije koje nisu vidljive izravno iz financijskih izvještaja trebaju sadržavati bilješke uz financijske izvještaje kako bi se omogućilo njihovo razumijevanje i ocjena poslovanja. Bilješkama se prezentiraju i objašnjavaju dodatne informacije koje su preduvjet za bolju kvalitetu i upotrebljivost računovodstvenih informacija.

MRS 1 nalaže da društvo svaku stavku u financijskim izvještajima natuknicom povezati sa svakom informacijom u Bilješkama koja se na nju odnosi. Prema MRS-u 1, bilješke se prezentiraju prema sljedećem redoslijedu:

- 1) najvažnija informacija koju treba objaviti u bilješkama je izjava o suglasnosti financijskih izvješća s HSFI-om, odnosno s MSFI-om,
- 2) sažetak najvažnijih računovodstvenih politika je bitna informacija koja će korisnicima pružiti uvjerljive pokazatelje o sustavnom radu i primjeni standarda financijskog izvještavanja,
- 3) bitne su informacije koje potkrepljuju podatke iskazane u temeljnim financijskim izvještajima,
- 4) ostale informacije uključuju nepredviđene obveze i nepriznate ugovorno preuzete obveze, kao i nefinancijske informacije, primjerice ciljeve i politike subjekta koji se odnose na upravljanje financijskim rizikom.

3. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza financijskih izvještaja može biti horizontalna i vertikalna. Njihova razlika je u tome što se horizontalna analiza provodi na temelju komparativnih financijskih izvještaja dok se vertikalna analiza provodi na temelju strukturnih financijskih izvještaja.

3.1. Horizontalna analiza financijskih izvještaja

„Analiza horizontalne financijske strukture provodi se analizom kretanja pojedinih pozicija aktive bilance u odnosu na kretanja pojedinih pozicija pasive bilance u određenom razdoblju.“¹⁶

„Horizontalna analiza je usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka i promjene tih svota tijekom vremena (za više uzastopnih godišnjih izvješća).“¹⁷

Horizontalnom analizom financijskih izvještaja, podaci se uspoređuju kroz duže vremensko razdoblje, kako bi se otkrile apsolutne i relativne promjene pozicija tekućeg razdoblja u odnosu na prethodno razdoblje. Najčešće se koristi bazni indeks, na način da je jedna godina baza, a podaci iz ostalih godina iskazuju se u odnosu na baznu u postotku. Ako se analizira više od dvije godine, mogu se koristiti i verižni indeksi.

3.2. Vertikalna analiza financijskih izvještaja

„Analiza vertikalne financijske strukture provodi se analizom kretanja pojedinih pozicija aktive bilance te pojedinih pozicija pasive bilance u određenom razdoblju.“¹⁸

„Vertikalna analiza bavi se sljedećim aspektima:

1. izvorima kapitala – bavi se promatranjem koliko je imovina financirana iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora jer to utječe na pitanja o zaduženosti, korištenju financijske poluge i slično,

¹⁶ Bešvir, B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF plus, str. 89.

¹⁷ Belak, V. (1995). Menadžersko računovodstvo. Zagreb: RRIF, str. 93.

¹⁸ Bešvir, B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF plus, str. 89.

2. imovina u koju je taj kapital uložen – definira djelatnost kojom se poduzeće bavi,
3. struktura prihoda i rashoda – ukazuje iz kojih aktivnosti je formiran poslovni rezultat što može ukazivati na neke nelogičnosti.“¹⁹

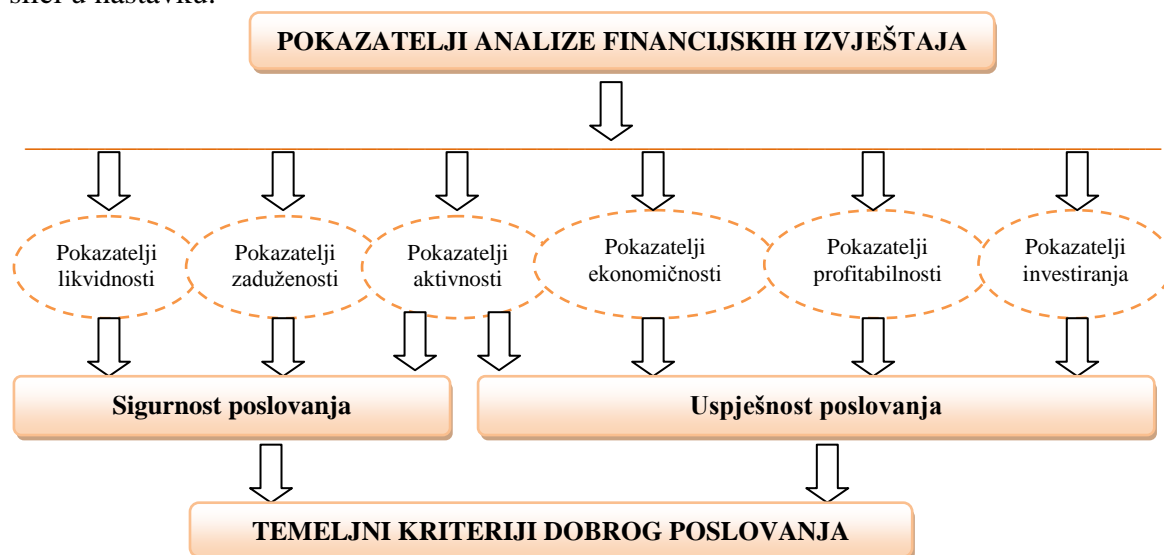
Strukturni izvještaji koriste se za prikazivanje usporedbi dvaju društava različitih veličina naročito onda kada nije moguće uspoređivati apsolutne svote te kada oni nemaju smisla. U bilanci se obično ukupne svote aktive i pasive izjednačavaju sa sto pa se izračunavaju udjeli njihovih pojedinih elemenata. Vertikalna analiza financijskih izvještaja bitna je zato što prikazuje kretanje u strukturi različitih kategorija unutar financijskih izvještaja.

¹⁹ Brekalo, F. (2004). Revizija financijskih izvještaja. Zagreb: Faber&Zgombić Plus, str. 48.

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA

Pokazatelj je racionalan broj gdje se u odnos stavljaju dvije ekonomske veličine. Financijske pokazatelje možemo podijeliti na one koji obuhvaćaju podatke iz izvještaja o dobiti te razmatraju poslovanje društva u određenom razdoblju i na one koji se temelje na podacima iz bilance te se odnose na određeni datum. Pokazatelji su važni i potrebno ih je pratiti kako bi se dobila financijska slika o društvu te donijele određene odluke koje su bitne za poslovanje društva. Financijski pokazatelji dijele se na pokazatelje: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja.

“Sasvim općenito rečeno, dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva kriterija: kriterij sigurnosti (likvidnost, financijska stabilnost i zaduženost) i kriterij uspješnosti, tj. efikasnosti (profitabilnost, tj. rentabilnost). U tom kontekstu pokazatelji likvidnosti i zaduženosti mogu se smatrati pokazateljima sigurnosti poslovanja. Pokazatelji ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja zapravo su pokazatelji uspješnosti (efikasnosti) poslovanja. Nasuprot tome, pokazatelji aktivnosti mogu se smatrati i pokazateljima uspješnosti. Naime, koeficijent obrtaja sredstava s jedne strane bitno utječe na likvidnost i financijsku stabilnost, a s druge strane izravno utječe i na rentabilnost poslovanja. Kriteriji sigurnosti i uspješnosti su u pravilu, suprotstavljeni. Međutim, dugoročno gledano sigurnost uvjetuje uspješnost i obrnuto.”²⁰ Navedeno se prikazuje na slici u nastavku.

Slika 3: Povezanost pokazatelja analize financijskih izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 174.

²⁰ Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 173.-174.

„U cilju što kvalitetnije prezentacije financijskih izvještaja kako vlastitom menadžmentu tako i vanjskim korisnicima potrebno je koristiti financijske pokazatelje kako bi se dobilo stvarno stanje trgovačkog društva u kojem se ono trenutno nalazi.“²¹

4.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti pokazuju u kojoj mjeri je društvo sposobno podmiriti svoje dospjele kratkoročne obveze. Najčešće korišteni pokazatelji likvidnosti su: koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent trenutne likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti koji se izračunavaju na temelju podataka iz bilance, a prikazani su u tablici u nastavku zajedno sa načinom izračuna.

NAZIV POKAZATELJA	FORMULA
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina
	kratkoročne obveze
Koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja
	kratkoročne obveze
Koeficijent trenutne likvidnosti	novac
	kratkoročne obveze
Koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina
	kapital + dugoročne obveze

Tablica 5: Pokazatelji likvidnosti

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 176.

Od navedenih pokazatelja najčešće se koristi koeficijent tekuće likvidnosti koji bi trebao biti veći od 2 jer bi i kratkotrajna imovina trebala biti bar dvostruko veća od kratkoročnih obveza. Što je navedeni pokazatelj veći, veća je i sigurnost za podmirenje kratkoročnih obveza.

Iz koeficijenta ubrzane likvidnosti vidljiva je sposobnost društva za podmirenje obveza u kratkom roku. Teži se da bude što veći pokazatelj a trebao bi biti bar 1 jer kratkoročne obveze ne bi trebale biti veće od vrijednosti novca i potraživanja.

²¹ Buble, M. (2005). Strateški menadžment. Zagreb: Sinergija, str. 58.

Najmanje pouzdan je koeficijent trenutne likvidnosti zbog novca koji se troši u poslovanju. Trebao bi biti veći od 0,1 a pokazuje kakva je trenutna sposobnost društva u podmirenju obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti trebao bi biti manji od 1, tj. bolje je da bude što manji jer isplativije je da se kratkotrajna imovina djelomično financira iz dugoročnih izvora, nego dugotrajna imovina iz kratkotrajnih izvora.

4.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliko se društvo financira iz tuđih izvora a koliko iz vlastitih izvora. Najčešći pokazatelji zaduženosti su: koeficijent zaduženosti, koeficijent vlastitog financiranja i koeficijent financiranja, koji pokazuju statičku zaduženost i dobivaju se na temelju podataka iz bilance. Dinamičku zaduženost pokazuje pokriće troškova kamata i faktor zaduženosti koji se utvrđuju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka, dok se stupanj pokrića I i II računaju na temelju podataka iz bilance. Prikaz navedenih pokazatelja zaduženosti sa načinom izračuna prikazan je u tablici u nastavku.

NAZIV POKAZATELJA	FORMULA
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze
	ukupna imovina
Koeficijent vlastitog financiranja	kapital
	ukupna imovina
Koeficijent financiranja	ukupne obveze
	kapital
Pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata
	kamate
Faktor zaduženosti	ukupne obveze
	zadržana dobit + amortizacija
Stupanj pokrića I	kapital
	dugotrajna imovina
Stupanj pokrića II	kapital + dugoročne obveze
	dugotrajna imovina

Tablica 6: Pokazatelji zaduženosti

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 177.

Koeficijent zaduženosti trebao bi biti manji od 0,7 jer što je on veći, društvo se više koristi tuđim izvorima financiranja.

Koeficijent vlastitog financiranja obrnuti je od koeficijenta zaduženosti i pokazuje koliko se poduzeće financira vlastitim izvorima te bi trebao biti što veći a minimalno 30%.

Koeficijent financiranja pokazuje koliko je vlastitih sredstava pokriveno tuđim sredstvima i trebao bi biti manji od 1.

Faktor zaduženosti pokazuje koliko je potrebno godina da bi ukupne obveze bile podmirene, ako je pokazatelj manji, manja je i zaduženost.

Stupanj pokrića I i II pokazuje koliko je dugotrajna imovina pokrivena kapitalom (uvećanom za dugoročne obveze).

4.3. Pokazatelji aktivnosti

Iz pokazatelja aktivnosti vidljivo je koliko učinkovito društvo koristi svoju imovinu u poslovanju. Nazivaju se još i koeficijentima obrtaja jer pokazuju brzinu kojom se imovina kreće u poslovnom procesu. Utvrđuju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Najčešće korišteni pokazatelji aktivnosti su: koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijent obrtaja potraživanja i koeficijent naplate potraživanja u danima. Navedeni pokazatelji prikazani su u tablici u nastavku zajedno sa načinom izračuna.

NAZIV POKAZATELJA	FORMULA
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupni prihodi
	ukupna imovina
Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	ukupni prihodi
	kratkotrajna imovina
Koeficijent obrtaja potraživanja	prihodi od prodaje
	potraživanja
Koeficijent naplate potraživanja u danima	broj dana u godini
	koeficijent obrtaja potraživanja

Tablica 7: Pokazatelji aktivnosti

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 178.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine trebao bi biti što veći jer pokazuje kolika je pokrivenost imovine sa prihodima, odnosno koliko se puta imovina pretvori u prihode.

Iz koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine vidljiv je odnos između ukupnih prihoda i kratkotrajne imovine.

Koeficijent obrtaja potraživanja upućuje na to koliko se puta u godini naplate potraživanja, a pomoću njega izračunava se i koeficijent naplate potraživanja koji pokazuje koliko je dana potrebno za naplatu potraživanja.

4.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se jedinica prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Najčešće korišteni pokazatelji ekonomičnosti su: ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja koji se utvrđuju temeljem podataka iz računa dobiti i gubitka. Navedeni pokazatelji prikazani su u tablici u nastavku zajedno sa načinom izračuna.

NAZIV POKAZATELJA	FORMULA
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi
	ukupni rashodi
Ekonomičnost prodaje	prihodi od prodaje
	rashodi od prodaje
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi
	financijski rashodi

Tablica 8: Pokazatelji ekonomičnosti

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 179.

Ekonomičnost ukupnog poslovanja trebala bi biti što veća jer stavlja u odnos ukupne prihode i ukupne rashode. Iz ekonomičnosti prodaje vidljivo je koliko je rashoda od prodaje pokriveno prihodima od prodaje.

Ekonomičnost financiranja pokazuje koliko financijskih prihoda dolazi po jedinici financijskih rashoda.

Svi navedeni pokazatelji ekonomičnosti trebali bi biti veći od 1, tj. što veći.

4.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju koliko se uspješno prihod od prodaje pretvara u dobit društva. Najčešće se koriste: neto marža profita, bruto marža profita, neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnost imovine te rentabilnost vlastitog kapitala. Izračunavaju se na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Navedeni pokazatelji prikazani su u tablici u nastavku zajedno sa načinom izračuna.

NAZIV KOEFICIJENTA	FORMULA
Neto marža profita	neto dobit + kamate
	ukupni prihodi
Bruto marža profita	dobit prije oporezivanja + kamate
	ukupni prihodi
Neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate
	ukupna imovina
Bruto rentabilnost imovine	dobit prije oporezivanja + kamate
	ukupna imovina
Rentabilnost vlastitog kapitala	neto dobit
	vlastiti kapital

Tablica 9: Pokazatelji profitabilnosti

Izvor: Prilagođeno prema Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia, str. 180.

Iz neto i bruto marže profita vidljivo je koliko društvo ostvaruje dobiti zajedno s kamatama po jedinici prihoda, dok je razlika u obuhvatu poreza.

Neto i bruto rentabilnost imovine pokazuje koliko je ukupne imovine pokriveno dobitkom zajedno s kamatama, dok je razlika u obuhvatu poreza.

Rentabilnost vlastitog kapitala je najznačajniji pokazatelj profitabilnosti jer pokazuje koliki je udio kapitala u neto dobiti, tj. koliko se povrata ostvaruje na uloženi kapital.

Treba težiti da svi navedeni pokazatelji budu što veći.

5. USPOREDNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA POMOĆU POKAZATELJA TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U PEKARSKOJ DJELATNOSTI

„Uobičajena analitička sredstva i postupci koji se koriste u analizi financijskih izvještaja su:

- komparativni financijski izvještaji koji omogućuju uočavanje promjena tijekom vremena (više obračunskih razdoblja) te uočavanje tendencija pomoću serije indeksa,
- strukturni financijski izvještaji koji omogućuju uvid u strukturu,
- analiza pomoću pokazatelja,
- trend analiza koja je prilagodljiva za analizu sezonskih utjecaja prilikom čega se vrše komparacije između najuspješnijih i najlošijih godina te
- specijalizirane metode. ²²

„Kao polazna točka pripremaju se komparativni financijski izvještaji. Prvi način predstavlja određivanje indeksa, odnosno bazne godine, u usporedbi s kojom će se provoditi analiza kretanja i dinamika promjena temeljnih kategorija već spomenutih financijskih izvještaja za određeni broj obračunskih razdoblja. Drugi način predstavlja promatranje kretanja i dinamiku istih usporedbom prethodne godine sa svakom sljedećom. Da bi se usporedba provela, kategorije moraju biti usporedive, a kod financijskih izvještaja to znači da su primjenjivane iste računovodstvene politike na svim komparativnim financijskim izvještajima. ²³

5.1. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Pekarar Dubravica d.o.o.

Društvo Pekarar Dubravica d.o.o. za proizvodnju i trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, Avenija Marina Držića 4, upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu sa matičnim subjektom upisa: 080854240. Temeljni kapital društva iznosi: 43.594.800,00 kuna. Glavna

²² Spremić, I. et al. (2006). Računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, str. 465.

²³ Brekalo, F. (2004). Revizija financijskih izvještaja. Zagreb: Faber&Zgombić Plus, str. 47.

djelatnost društva je: proizvodnja i prodaja kruha, svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Društvo je registrirano za slijedeće djelatnosti:

- proizvodnja kruha, peciva, tjestenine i kolača,
- proizvodnja sladoleda,
- skupljanje biljaka, gljiva i njihovih dijelova te hvatanje ili ubijanje životinja koje pripadaju kategoriji zaštićenih divljih svojti, u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa,
- djelatnost pakiranja,
- kupnja i prodaja robe,
- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu,
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane,
- pripremanje i usluživanje pića i napitaka,
- pružanje usluga smještaja,
- pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering),
- djelatnost javnog cestovnog prijevoza putnika i tereta u domaćem i međunarodnom prometu,
- prijevoz za vlastite potrebe,
- promidžba (reklama i propaganda),
- zastupanje inozemnih tvrtki,
- skladištenje robe,
- pružanje usluga informacijskog društva,
- računovodstveni poslovi,
- proizvodnja hrane i pića,
- prerada i konzerviranje voća i povrća,
- posredovanje u prometu nekretnina,
- poslovanje nekretninama,
- projektiranje, proizvodnja, postavljanje, održavanje i popravak plinskih uređaja i strojeva za rashlađivanje i rashladnih i klima uređaja te njihovih dijelova,
- djelatnost iznajmljivanja plovila.²⁴

²⁴ Sudski registar. raspoloživo na URL: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080854240 [pristupljeno 31.10.2016. godine].

Pekara Dubravica danas ima:

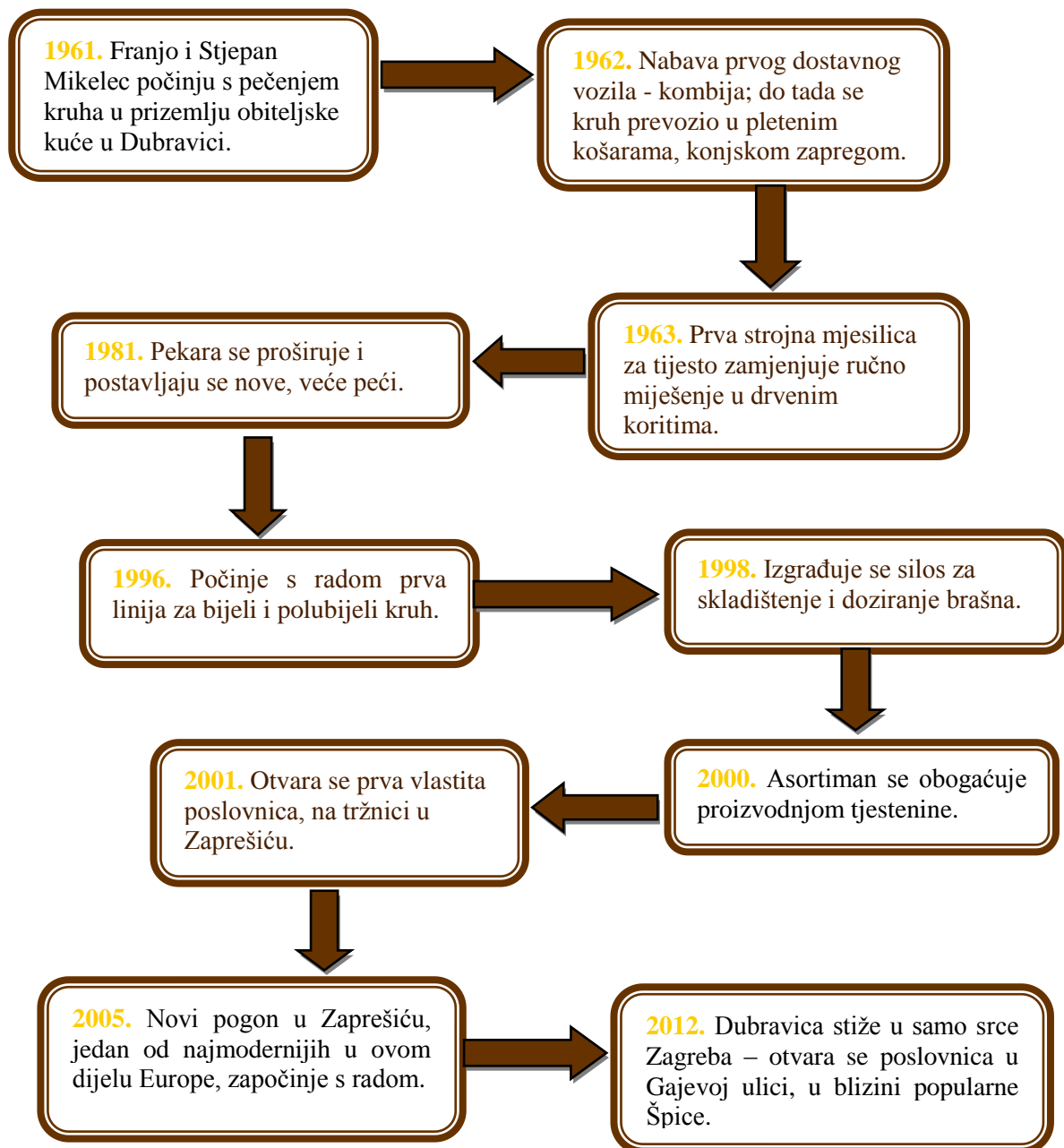
- ✓ 32 poslovnice,
- ✓ 154 proizvoda,
- ✓ 426 zaposlenika.

Tri stupa na kojima se gradi Pekara Dubravica d.o.o., tj. njene temeljne vrijednosti su: tradicija, kvaliteta i inovativnost²⁵.

Detaljan prikaz nastanka i razvitka Pekare Dubravica d.o.o. prikazan je na slici koja se daje u nastavku.

²⁵ PekaraDubravica. raspoloživo na URL:<https://www.pekara-dubravica.hr/o-dubravici/> [pristupljeno 31. 10. 2016. godine].

DUBRAVICA

Slika 4: Nastanak i razvitak društva Pekare Dubravica d.o.o.

Izvor: Prilagođeno prema Pekara.Dubravica.hr. URL: <http://www.pekara-dubravica.hr/o-dubravici/> [pristupljeno 13.07.2017. godine].

5.1.1. Financijski pokazatelji društva Pekare Dubravica d.o.o.

Ovaj dio rada prikazuje slijedeće financijske pokazatelje: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti, sa detaljnim načinom izračuna i interpretacijom dobivenih rezultata za društvo Pekaru Dubravica d.o.o. u razdoblju od 2013. do 2015. godine. U nastavku su dani izračuni pokazatelja likvidnosti: koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijenta ubrzane likvidnosti i koeficijenta trenutne likvidnosti.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kratkotrajna imovina	8.144.627	0,51	27.598.492	1,90	29.288.558	1,85
kratkoročne obveze	16.059.389		14.526.440		15.858.376	

Tablica 10: Koeficijent tekuće likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent tekuće likvidnosti je u 2013. godini bio manji od 1 i iznosio je 0,51 što znači da društvo nije imalo dovoljno kratkotrajne imovine da bi podmirilo svoje kratkoročne obveze. U 2014. i 2015. godini koeficijent se povećao i bio veći od 1 pa je društvo moglo pravodobno podmirivati kratkoročne obveze tj. nije imalo problema sa likvidnošću. Ovaj koeficijent je najvažniji i on je zadovoljavajući te postoji tendencija njegovog povećanja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac	3.166.352	0,39	14.630.057	1,20	9.701.947	0,93
+ potraživanja	3.166.996		2.833.559		5.023.904	
kratkoročne obveze	16.059.389		14.526.440		15.858.376	

Tablica 11: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz tablice je vidljivo da su kratkoročne obveze u 2013. godini bile veće od brzo unovčive imovine a koeficijent ubrzane likvidnosti bio je manji od 1 i iznosio je 0,39, što znači da društvo nije bilo sposobno podmirivati svoje dospjele obveze. U 2014. godini koeficijent je bio veći od 1 što znači da je društvo moglo podmirivati obveze u kratkom roku, dok je 2015. godine društvo bilo u graničnoj poziciji što se tiče ubrzane likvidnosti.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac	3.166.352	0,20	14.630.057	1,01	9.701.947	0,61
kratkoročne obveze	16.059.389		14.526.440		15.858.376	

Tablica 12: Koeficijent trenutne likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent trenutne likvidnosti u 2013. godini iznosio je 0,20 što znači da društvo nije bilo u mogućnosti podmirivati kratkoročne obveze raspoloživim novcem. U 2014. godini se povećao na 1,01 dok se u 2015. opet smanjio na 0,61.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dugotrajna imovina	29.582.728	1,64	44.132.395	0,81	58.576.136	0,83
kapital + dugoročne obveze	9.685.479 + 8.370.229		32.174.563 + 22.385.963		50.537.352 + 19.663.842	

Tablica 13: Koeficijent financijske stabilnosti (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Budući da koeficijent financijske stabilnosti treba biti manji od 1, tj. što manji, vidljivo je da je društvo bilo financijski najstabilnije 2014. godine kada je koeficijent iznosio 0,81.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja zaduženosti: koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja, koeficijenta financiranja, stupnja pokrića I i stupnja pokrića II.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	24.429.618	0,65	36.912.403	0,51	35.522.218	0,40
ukupna imovina	37.727.355		71.730.887		87.864.694	

Tablica 14: Koeficijent zaduženosti (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent zaduženosti 2013. godine je iznosio 0,65 što znači da se društvo 65% financiralo tuđim kapitalom, a 35% vlastitim. U 2014. godini društvo se 51% financiralo iz tuđih izvora financiranja, dok se u 2015. godini 40% financiralo iz tuđih izvora. Koeficijent zaduženosti se iz godine u godinu smanjuje što znači da se društvo sve manje financira tuđim kapitalom.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	9.685.479	0,35	32.174.563	0,49	50.537.352	0,60
ukupna imovina	37.727.355		71.730.887		87.864.694	

Tablica 15: Koeficijent vlastitog financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta vlastitog financiranja za 2013. godinu vidljivo je da se društvo 35% financiralo iz vlastitih izvora, dok je 2014. godine iznosio 49%. U 2015. godini društvo se financiralo 60% iz vlastitih izvora, a 42% iz tuđih izvora financiranja. Koeficijent iz godine u godinu raste što znači da se poduzeće sve više financira iz vlastitih izvora, što je pozitivno.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	24.429.618	2,52	36.912.403	1,15	35.522.218	0,70
kapital	9.685.479		32.174.563		50.537.352	

Tablica 16: Koeficijent financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

U 2013. godini koeficijent financiranja iznosio je 2,52 što znači da je za jednu kunu vlastitih sredstava društvu za financiranje poslovanja trebalo 2,52 kn tuđih sredstava, dok se u 2014. godini jedna kuna vlastitih sredstava pokrivala sa 1,15 kn tuđih sredstava. Budući da navedeni pokazatelj treba biti manji od 1, vidljivo je da je taj kriterij zadovoljen tek u 2015. godini kada je iznosio 0,70. Vidljivo je da se financiranje poslovanja poboljšava jer se koeficijent smanjuje po godinama što znači da se smanjuje i pokrivenost kapitala sa obvezama.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	9.685.479	0,33	32.174.563	0,73	50.537.532	0,86
dugotrajna imovina	29.582.728		44.132.395		58.576.136	

Tablica 17: Stupanj pokrića I (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Stupanj pokrića I pokazuje da je 2013. godine jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 0,33 jedinica kapitala dok je u 2014. godini bila pokrivena sa 0,73 jedinica kapitala. U 2015. godini na jednu jedinicu dugotrajne imovine dolazilo je 0,86 jedinica kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital + dugoročne obveze	9.685.479 + 8.370.229	0,61	32.174.563 + 22.385.963	1,24	50.537.352 + 19.663.842	1,20
dugotrajna imovina	29.582.728		44.132.395		58.576.136	

Tablica 18: Stupanj pokrića II (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz stupnja pokrića II proizlazi da je 2013. godine jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 0,61 jedinica kapitala (uvećanih za dugoročne obveze) što nije zadovoljavajuće budući stupanj pokrića II mora biti veći od 1. U 2014. i 2015. godini stupanj pokrića veći je od 1 što znači da se poslovanje društva poboljšava.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja aktivnosti: koeficijenta obrtaja ukupne imovine, koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijenta obrtaja potraživanja te koeficijenta naplate potraživanja u danima.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	52.840.583	1,40	115.673.528	1,61	118.347.739	1,35
ukupna imovina	37.727.355		71.730.887		87.864.694	

Tablica 19: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta obrtaja ukupne imovine proizlazi da je u 2013. godini na jednu kunu ukupne imovine bilo ostvareno 1,40 kn ukupnih prihoda. U 2014. godini bilo je ostvareno 1,61 kn ukupnih prihoda po kuni ukupne imovine. U 2015. godini ukupni prihodi po jedinici ukupne imovine su bili najniži i iznosili su 1,35 kn, odnosno može se reći da se imovina u 2015. godini pretvarala (obrtala) u prihode 1,35 puta.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	52.840.583	6,49	115.673.528	4,19	118.347.739	4,04
kratkotrajna imovina	8.144.627		27.598.492		29.288.558	

Tablica 20: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje da se u 2013. godini kratkotrajna imovina pretvarala (obrtala) u prihode 6,49 puta a u 2014. godini 4,19 puta. U 2015. godini kratkotrajna imovina obrtala se samo 4,04 puta, tj. društvo je ostvarivalo 4,04 jedinica prihoda po jedinici kratkotrajne imovine, što je najniži prihod po jedinici kratkotrajne imovine u sve tri promatrane godine.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	51.276.138	16,19	108.358.261	38,24	115.321.275	22,95
potraživanja	3.166.996		2.833.559		5.023.904	

Tablica 21: Koeficijent obrtaja potraživanja (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja potraživanja je u 2013. godini iznosio 16,19 što znači da su se 16,19 puta naplatila potraživanja. U 2014. godini potraživanja su se naplatila 38,24 puta, što je i najviši koeficijent u promatranim godinama. U 2015. godini broj obrtaja se smanjuje i iznosi 22,95.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
broj dana u godini	365	22,54	365	9,54	365	15,90
koef.obrtaja potraživanja	16,19		38,24		22,95	

Tablica 22: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz tablice je vidljivo da je društvu u 2013. godini trebalo 22 dana da naplati svoja potraživanja. U 2014. godini koeficijent se smanjio na 9 dana, a u 2015. godini se povećao na 15 dana te se može zaključiti da društvo efikasno naplaćuje svoja potraživanja.

Također, vidljivo je da se u 2015. godini smanjio koeficijent obrtaja potraživanja u odnosu na 2014. godinu pa se produžila naplata potraživanja sa 9 dana u 2014. godini na 15 dana u 2015. godini.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja ekonomičnosti: ekonomičnosti ukupnog poslovanja, ekonomičnosti prodaje i ekonomičnosti financiranja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	52.840.583	1,06	115.673.528	1,23	118.347.739	1,19
ukupni rashodi	49.840.022		94.225.976		99.551.570	

Tablica 23: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je 2013. godine bila 1,06 što znači da je društvo na jednu jedinicu ukupnih rashoda ostvarilo 1,06 jedinica ukupnih prihoda. U 2014. godini društvo je ostvarilo najviši prihod po jedinici rashoda i to 1,23 jedinica dok se u 2015. godini ekonomičnost ukupnog poslovanja smanjila te je društvo ostvarilo 1,19 jedinica ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	51.276.138	1,84	108.358.261	1,97	115.321.275	1,93
rashodi od prodaje	27.888.560		54.952.312		59.627.061	

Tablica 24: Ekonomičnost prodaje (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost prodaje pokazuje da je 2013. godine društvo po jedinici rashoda ostvarilo 1,84 jedinica prihoda. U 2014. godini društvo je ostvarilo 1,97 jedinica prihoda po jedinici rashoda, a 2015. godine ostvaren je prihod po jedinici rashoda koji je iznosio 1,93 jedinica.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
financijski prihodi	28.409	0,30	141.380	0,79	225.430	1,55
financijski rashodi	96.243		178.666		145.694	

Tablica 25: Ekonomičnost financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost financiranja u 2013. i 2014. godini manja je od 1 te proizlazi da je društvo ostvarilo više financijskih rashoda od prihoda. U 2015. godini ekonomičnost se poboljšava te je društvo ostvarilo 1,55 jedinica financijskih prihoda po jedinici rashoda.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja profitabilnosti: neto marže profita, bruto marže profita, neto rentabilnosti imovine, bruto rentabilnosti imovine te rentabilnosti vlastitog kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit	2.970.576	6%	21.309.268	19%	18.362.790	16%
+ kamate	28.409		141.380		225.430	
ukupni prihodi	52.840.583		115.673.528		118.347.739	

Tablica 26: Neto marža profita (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Neto marža profita pokazuje da je društvo u 2013. godini ostvarilo 6% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo. U 2014. godini poduzeće je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda i to 19% jedinica, dok je u 2015. godini ostvarilo 16% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	3.000.561 +	6%	21.447.552 +	19%	18.796.169 +	16%
ukupni prihodi	28.409		141.380		225.430	
	52.840.583		115.673.528		118.347.739	

Tablica 27: Bruto marža profita (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz bruto marže profita vidljivo je da je društvo u 2013. godini ostvarilo 6% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo. U 2014. godini društvo je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda i to 19% jedinica, dok je u 2015. godini ostvarilo 16% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit + kamate	2.970.576 +	8%	21.309.268 +	30%	18.362.790 +	21%
ukupna imovina	28.409		141.380		225.430	
	37.727.355		71.730.887		87.864.694	

Tablica 28: Neto rentabilnost imovine (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Neto rentabilnost imovine je u 2013. godini iznosila 8% što znači da je društvo ostvarilo 8% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo. U 2014. godini je 30% jedinica ukupne imovine društva bilo pokriveno sa dobitkom zajedno sa kamatama. U 2015. godini društvo je ostvarilo 21% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj imovini.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	3.000.561 +	8%	21.447.552 +	30%	18.796.169 +	22%
ukupna imovina	28.409		141.380		225.430	
	37.727.355		71.730.887		87.864.694	

Tablica 29: Bruto rentabilnost imovine (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Bruto rentabilnost imovine pokazuje da je u 2013. godini 8% jedinica ukupne imovine bilo pokriveno sa dobitkom zajedno sa kamatama. U 2014. godini ostvarena je najviša dobit zajedno sa kamatama i to u iznosu od 30% jedinica po ukupnoj imovini. U 2015. godini društvo je ostvarilo 22% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit	2.970.576	31%	21.309.268	66%	18.362.790	36%
vlastiti kapital	9.685.479		32.174.563		50.537.352	

Tablica 30: Rentabilnost vlastitog kapitala (Pekara Dubravica d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Rentabilnost vlastitog kapitala u 2013. godini je bila 31% što znači da je udio kapitala u neto dobiti iznosio 31%. Najviše povrata na uloženi kapital društvo je ostvarilo u 2014. godini u iznosu od 66% dok se u 2015. godini udio kapitala u neto dobiti smanjio i iznosio je 36%.

5.2. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Mlinar d.d.

Društvo Mlinar d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Radnička cesta 228c, upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu sa matičnim subjektom upisa: 010015470. Temeljni kapital društva iznosi: 117.763.600,00 kuna. Glavna djelatnost društva je: proizvodnja i prodaja kruha, svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Društvo je registrirano za slijedeće djelatnosti:

- skladištenje robe, kupnja i prodaja robe,
- usluge pečenja mesa,
- proizvodnja hrane i pića,
- poslovanje nekretninama,
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka,
- organiziranje sajмова, priredbi, kongresa, koncerata, promocija, zabavnih manifestacija, izložaba, seminara, tečajeva i tribina,
- prijevoz za vlastite potrebe,
- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja,
- poljoprivreda, lov i usluge povezane s njima,
- obavljanje trgovačkog poslovanja na domaćem i inozemnom tržištu,
- pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu (u prijevoznim sredstvima, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom,
- zastupanje inozemnih tvrtki,
- trgovina na malo sjemenom, gnojivima, sredstvima za zaštitu bilja (pesticidima), poljoprivrednim alatom, strojevima i ostalim sredstvima za poljoprivredu,
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane,
- kupnja i prodaja robe,
- promidžba (reklama i propaganda).²⁶

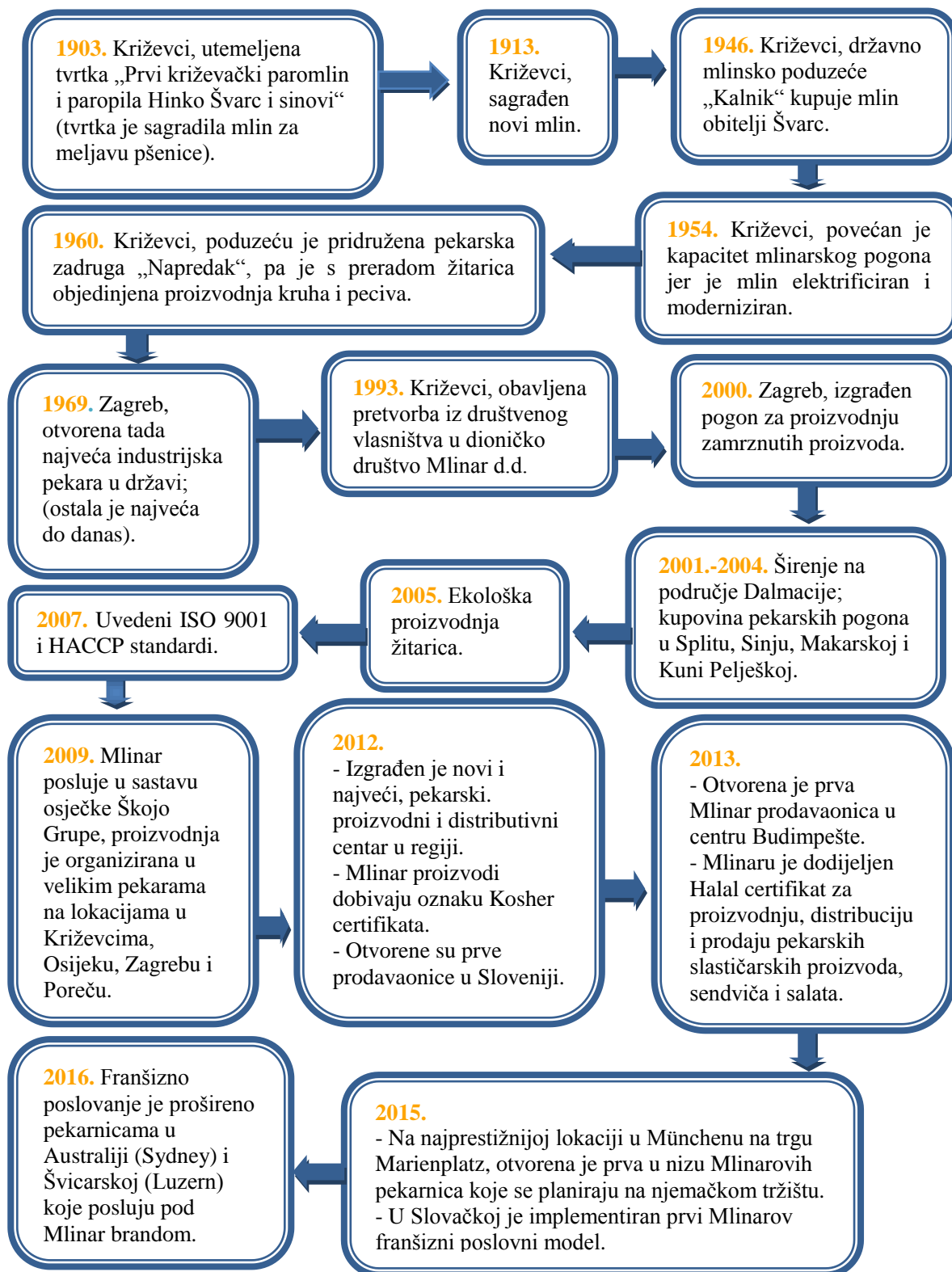
Društvo Mlinar d.d. danas ima:

- ✓ 165 poslovnica u Hrvatskoj,
- ✓ 23 poslovnice u Sloveniji,
- ✓ 7 poslovnica u Mađarskoj,
- ✓ 1 poslovnicu u Njemačkoj,
- ✓ 1 poslovnicu u Australiji,
- ✓ 1 poslovnicu u Švicarskoj,
- ✓ 103 proizvoda²⁷.

Detaljan prikaz nastanka i razvitka društva Mlinar d.d. prikazan je na slici koja se prikazuje u nastavku.

²⁶ Sudski registar. Raspoloživo na URL:https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:010015470// [pristupljeno 22.12.2016. godine].

²⁷ Mlinar. raspoloživo na URL:<http://www.mlinar.hr/> [pristupljeno 21.12.2016. godine].

Slika 5: Nastanak i razvitak društva Mlinar d.d.

Izvor: Prilagođeno prema Mlinar.hr. URL: <http://www.mlinar.hr/povijest/> [pristupljeno 13.07.2017. godine].

5.2.1. Financijski pokazatelji društva Mlinar d.d.

Ovaj dio rada prikazuje slijedeće financijske pokazatelje: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti, sa detaljnim načinom izračuna i interpretacijom dobivenih rezultata, za društvo Mlinar d.d. u razdoblju od 2013. do 2015. godine.

U nastavku su dani izračuni pokazatelja likvidnosti: koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijenta ubrzane likvidnosti i koeficijenta trenutne likvidnosti.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kratkotrajna imovina	232.496.200	1,46	217.861.200	1,39	194.733.900	1,20
kratkoročne obveze	159.262.700		156.816.800		161.624.000	

Tablica 31: Koeficijent tekuće likvidnosti (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent tekuće likvidnosti je u 2013. godini iznosio 1,46 što znači da je društvo imalo dovoljno kratkotrajne imovine da bi podmirilo svoje kratkoročne obveze. U 2014. i 2015. godini koeficijent se smanjuje ali je i dalje veći od 1 što znači da je društvo bilo i dalje likvidno te je moglo pravodobno podmirivati kratkoročne obveze iz kratkotrajne imovine.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac	1.370.700	0,28	8.011.000	0,32	3.651.400	0,36
+ potraživanja	43.463.300		41.603.400		54.585.500	
kratkoročne obveze	159.262.700		156.816.800		161.624.000	

Tablica 32: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Iz tablice je vidljivo da su kratkoročne obveze u razdoblju od 2013. do 2015. godine bile veće od brzo unovčive imovine, što znači da društvo nije bilo sposobno podmirivati svoje kratkoročne obveze iz novca i potraživanja. Koeficijent ubrzane likvidnosti manji je od 1 u svim promatranim godinama te je razvidno da društvo nije bilo sposobno podmirivati obveze u kratkom roku iz brzo unovčive imovine.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac	1.370.700	0,01	8.011.000	0,05	3.651.400	0,02
kratkoročne obveze	159.262.700		156.816.800		161.624.000	

Tablica 33: Koeficijent trenutne likvidnosti (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent trenutne likvidnosti je od 2013. do 2015. godine bio manji od 0,10 što znači da društvo u tom vremenu nije bilo sposobno podmirivati kratkoročne obveze raspoloživim novcem na računu.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dugotrajna imovina	405.463.600	0,85	412.905.700	0,88	487.764.100	0,95
kapital + dugoročne obveze	308.487.300 + 168.910.600		329.529.100 + 142.346.500		339.496.600 + 176.042.800	

Tablica 34: Koeficijent financijske stabilnosti (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Budući da koeficijent financijske stabilnosti treba biti manji od 1, tj. što manji, vidljivo je da je društvo bilo financijski najstabilnije 2013. godine kada je koeficijent iznosio 0,85.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja zaduženosti: koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja, koeficijenta financiranja, stupnja pokrića I i stupnja pokrića II.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	328.173.300	0,51	299.163.300	0,47	337.666.800	0,49
ukupna imovina	637.959.800		630.766.900		682.498.000	

Tablica 35: Koeficijent zaduženosti (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent zaduženosti 2013. godine je iznosio 0,51 što znači da se društvo 51% financiralo tuđim kapitalom a 49% vlastitim. U 2014. godini koeficijent je bio najniži i iznosio je 0,47 što znači da se društvo tada najmanje financiralo sa tuđim izvorima (47%). U 2015. godini društvo se financiralo sa 49% tuđeg kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	308.487.300	0,49	329.529.100	0,53	339.496.600	0,51
ukupna imovina	637.959.800		630.766.900		682.498.000	

Tablica 36: Koeficijent vlastitog financiranja (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta vlastitog financiranja za 2013. godinu vidljivo je da se društvo financiralo sa 49% vlastitih izvora. U 2014. godini koeficijent je iznosio 0,53 što znači da se društvo financiralo sa 53% vlastitih izvora što je ujedno i najviši postotak u promatranim godinama. U 2015. godini društvo se financiralo sa 51% vlastitih izvora.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	328.173.300	1,06	299.163.300	0,91	337.666.800	0,99
kapital	308.487.300		329.529.100		339.496.600	

Tablica 37: Koeficijent financiranja (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

U 2013. godini koeficijent financiranja iznosio je 1,06 što znači da je za jednu kunu vlastitih sredstava društvu za financiranje poslovanja trebalo 1,06 kn tuđih sredstava. U 2014. godini koeficijent je bio najniži i iznosio je 0,91 što znači da su tada vlastita sredstva bila najmanje pokrivena tuđim sredstvima. U 2015. godini jedna kuna vlastitih sredstava pokrivala se sa 0,99 kn tuđih sredstava.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	308.487.300	0,76	329.529.100	0,80	339.496.600	0,70
dugotrajna imovina	405.463.600		412.905.700		487.764.100	

Tablica 38: Stupanj pokrića I (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Stupanj pokrića I pokazuje da je 2013. godine jedna jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 0,76 jedinica kapitala dok je u 2014. godini bila pokrivena sa 0,80 jedinica kapitala. U 2015. godini na jednu jedinicu dugotrajne imovine dolazilo je 0,70 jedinica kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital + dugoročne obveze	308.487.300 +	1,18	329.529.100 +	1,14	339.496.600 +	1,06
dugotrajna imovina	168.910.600		142.346.500		487.764.100	
	405.463.600		412.905.700			

Tablica 39: Stupanj pokrića II (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Iz stupnja pokrića II proizlazi da je 2013. godine jedna jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 1,18 jedinica kapitala (uvećanih za dugoročne obveze). U 2014. i 2015. godini vrijednost stupnja pokrića II se smanjuje, ali je i dalje pozitivan jer je veći od 1.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja aktivnosti: koeficijenta obrtaja ukupne imovine, koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijenta obrtaja potraživanja te koeficijenta naplate potraživanja u danima.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	338.280.400	0,53	382.305.700	0,61	439.007.400	0,64
ukupna imovina	637.959.800		630.766.900		682.498.000	

Tablica 40: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Vidljivo je da se koeficijent obrtaja ukupne imovine povećava iz godine u godinu ali je i dalje manji od 1 što nije zadovoljavajuće jer znači da se ukupna imovina nije pretvarala u prihode.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	338.280.400	1,45	382.305.700	1,75	439.007.400	2,25
kratkotrajna imovina	232.496.200		217.861.200		194.733.900	

Tablica 41: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje da se u 2013. godini kratkotrajna imovina pretvarala (obrtala) u prihode 1,45 puta a u 2014. godini 1,75 puta. U 2015. godini kratkotrajna imovina obrtala se 2,25 puta, tj. društvo je ostvarivalo 2,25 jedinica prihoda po jedinici kratkotrajne imovine, što je najveći prihod u promatrane tri godine.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	329.266.000	7,58	367.542.600	8,83	418.546.700	7,67
potraživanja	43.463.300		41.603.400		54.585.500	

Tablica 42: Koeficijent obrtaja potraživanja (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja potraživanja je u 2013. godini iznosio 7,58 što znači da su se potraživanja 7,58 puta pretvarala u prihode. Društvo je u 2014. godini 8,33 puta naplatilo svoja potraživanja, što je i najveći broj obrtaja u promatranim godinama. U 2015. godini broj obrtaja se smanjuje i iznosi 7,67.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
broj dana u godini	365	48,18	365	41,32	365	47,60
koef.obrtaja potraživanja	7,58		8,83		7,67	

Tablica 43: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Iz tablice je vidljivo da je društvu u 2013. godini trebalo 48 dana, u 2014. godini 41 dan, a u 2015. godini 47 dana da naplati svoja potraživanja. To znači da je društvu u svakoj promatranoj godini trebalo više od mjesec dana da naplati svoja potraživanja te bi trebalo efikasnije naplaćivati svoja potraživanja.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja ekonomičnosti: ekonomičnosti ukupnog poslovanja, ekonomičnosti prodaje i ekonomičnosti financiranja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	338.280.400	1,06	382.305.700	1,14	439.007.400	1,13
ukupni rashodi	320.135.500		336.015.300		390.085.300	

Tablica 44: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je 2013. godine bila 1,06 što znači da je društvo na jednu jedinicu ukupnih rashoda ostvarilo 1,06 jedinica ukupnih prihoda. U 2014. godini poduzeće je ostvarilo najviši prihod po jedinici ukupnih rashoda i to 1,14 jedinica dok je u 2015. godini ostvarilo 1,13 jedinica ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	329.266.000	1,68	367.542.600	1,76	418.546.700	1,78
rashodi od prodaje	196.080.400		209.404.100		235.496.600	

Tablica 45: Ekonomičnost prodaje (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost prodaje pokazuje da je 2013. godine ostvaren najniži prihod po jedinici rashoda koji je iznosio 1,68 jedinica. U 2014. godini društvo je ostvarilo 1,76 jedinica prihoda po jedinici rashoda, dok je 2015. godine društvo ostvarilo najviše prihoda po jedinici rashoda i to 1,78 jedinica.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
financijski prihodi	3.091.500	0,23	5.923.200	0,40	7.477.700	0,56
financijski rashodi	13.386.300		14.963.500		13.403.200	

Tablica 46: Ekonomičnost financiranja (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Vidljivo je da se ekonomičnost financiranja povećava iz godine u godinu ali je i dalje manja od 1 što znači da je društvo u svim promatranim godinama ostvarilo više financijskih rashoda od financijskih prihoda.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja profitabilnosti: neto marže profita, bruto marže profita, neto rentabilnosti imovine, bruto rentabilnosti imovine te rentabilnosti vlastitog kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit + kamate	18.144.900 +	9%	46.290.300 + 14.963.500	16%	48.922.100 +	14%
ukupni prihodi	13.386.300		382.305.700		439.007.400	

Tablica 47: Neto marža profita (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Neto marža profita pokazuje da je društvo u 2013. godini ostvarilo 9% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo. U 2014. godini društvo je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda i to 16%, dok je u 2015. godini ostvarilo 14% dobiti zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	18.144.900 +	9%	46.290.300 +	16%	48.922.100 +	14%
ukupni prihodi	13.386.300		14.963.500		13.403.200	

Tablica 48: Bruto marža profita (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Iz bruto marže profita vidljivo je da je društvo u 2013. godini ostvarilo 9% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje ostvaruje. U 2014. godini društvo je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici prihoda i to 16%, dok je u 2015. godini ostvarilo 14% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po jedinici ukupnih prihoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit + kamate	18.144.900 +	5%	46.290.300 +	10%	48.922.100 +	9%
ukupna imovina	13.386.300		14.963.500		630.766.900	

Tablica 49: Neto rentabilnost imovine (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Neto rentabilnost imovine je u 2013. godini iznosila 5% što znači da je društvo ostvarilo 5% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo. U 2014. godini 10% ukupne imovine je bilo pokriveno dobitkom zajedno sa kamatama dok je u 2015. godini društvo ostvarilo 9% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj imovini.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	18.144.900 +	5%	46.290.300 +	10%	48.922.100 +	9%
ukupna imovina	13.386.300		14.963.500		630.766.900	

Tablica 50: Bruto rentabilnost imovine (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Bruto rentabilnost imovine pokazuje da je u 2013. godini društvo ostvarilo 9% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj imovini. U 2014. godini ostvarena je najviša dobit zajedno sa kamatama u iznosu od 10% što znači da je 10% ukupne imovine bilo pokriveno sa dobitkom zajedno sa kamatama. U 2015. godini društvo je ostvarilo 9% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit	18.144.900	20%	46.290.300	14%	48.922.100	14%
vlastiti kapital	308.487.300		329.529.100		339.496.600	

Tablica 51: Rentabilnost vlastitog kapitala (Mlinar d.d.)

Izvor: Izračun autora

Rentabilnost vlastitog kapitala u 2013. godini je bila najviša što znači da je tada društvo ostvarilo najviše povrata na uloženi kapital u iznosu od 20%. U 2014. i 2015. godini udio kapitala u neto dobiti se smanjio i iznosio je 14%.

5.3. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja za društvo Pan-pek d.o.o.

Društvo Pan-pek d.o.o. za pekarske usluge i trgovinu, sa sjedištem u Zagrebu, Planinska 2/c, upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu sa matičnim subjektom upisa: 080027662. Temeljni kapital društva iznosi: 43.446.000,00 kuna. Glavna djelatnost društva je: proizvodnja i prodaja kruha, svježih peciva, slastičarskih proizvoda i kolača.

Društvo je registrirano za slijedeće djelatnosti:

- trgovina na veliko i posredovanje u trgovini, osim trgovine motornim vozilima i motociklima,
- trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama, trgovina na malo živežnim namirnicama u specijaliziranim prodavaonicama, trgovina na malo izvan prodavaonica,
- ugostiteljstvo,
- računovodstveno-knjigovodstveni poslovi,
- djelatnosti pakiranja, proizvodnja hrane i pića.²⁸

Društvo Pan-pek d.o.o. danas ima:

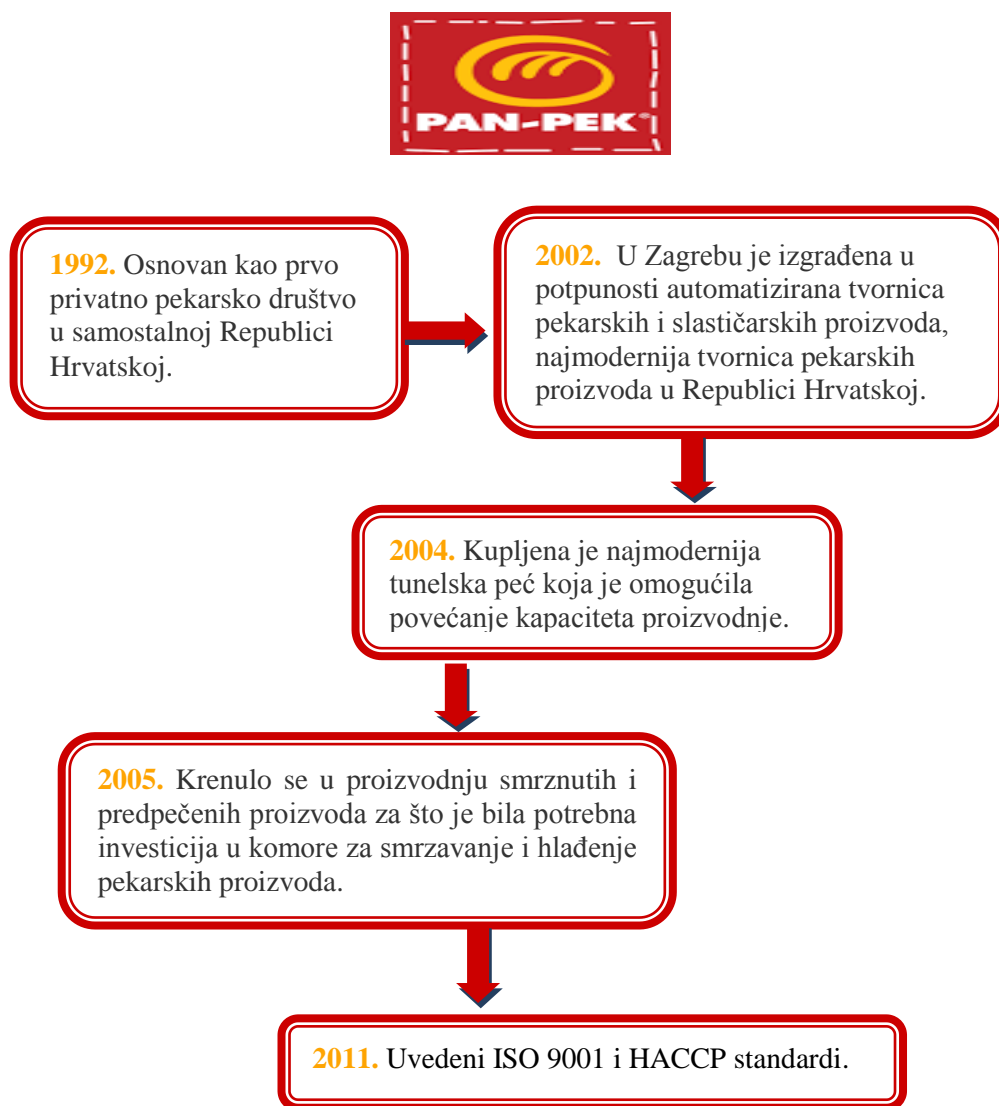
- ✓ 37 poslovnica u Zagrebu,
- ✓ 1 poslovnicu u Sesvetama,
- ✓ 3 poslovnice u Velikoj Gorici,
- ✓ 3 poslovnice na Jadranu,
- ✓ 1 distribucijski centar u Rijeci,
- ✓ 2 distribucijska centra u Zadru,
- ✓ 160 proizvoda.

Vizija društva Pan-pek d.o.o. je biti vodeća tvornica u pekarskoj industriji po kvaliteti i kontinuiranom razvoju svojih proizvoda, ali i po odnosu s potrošačima u svakom trenutku – od preuzimanja narudžbi do isporuke proizvoda. U tome su podjednako angažirani svi

²⁸ SudskiRegistar. Raspoloživo na URL: https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080027662/ [pristupljeno 22.12.2016. godine]

zaposleni od prodavača do posloводства poduzeća. Upravljanje kvalitetom dio je poslovne strategije Pan-peka, čiji je temelj upravo zadovoljstvo potrošača ponuđenim proizvodima i uslugama, a ispunjenje zahtjeva i očekivanja potrošača preduvjet su za uspješno poslovanje u sve oštrijoj tržišnoj utakmici.²⁹

Detaljan prikaz nastanka i razvitka društva Pan-pek d.o.o. prikazan je na slici koja se daje u nastavku.

Slika 6: Nastanak i razvitak društva Pan-pek d.o.o.

Izvor: Prilagođeno prema Panpek.hr. URL: <https://panpek.hr/ONAMA/TvrtkaPAN-PEK.aspx> [pristupljeno 13.07.2017. godine].

²⁹ Pan-pek. raspoloživo na URL: <https://panpek.hr/ONAMA/Na%C5%A1avizija.aspx> / [pristupljeno 22.12.2016. godine].

5.3.1. Financijski pokazatelji društva Pan-pek d.o.o.

Ovaj dio rada prikazuje slijedeće financijske pokazatelje: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti, sa detaljnim načinom izračuna i interpretacijom dobivenih rezultata, za društvo Pan-pek d.o.o. u razdoblju od 2013. do 2015. godine. U nastavku su dani izračuni pokazatelja likvidnosti: koeficijenta tekuće likvidnosti, koeficijenta ubrzane likvidnosti i koeficijenta trenutne likvidnosti.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kratkotrajna imovina	36.010.300	1,41	50.351.000	1,47	62.183.900	2,06
kratkoročne obveze	25.571.000		34.343.100		30.178.400	

Tablica 52: Koeficijent tekuće likvidnosti (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent tekuće likvidnosti je u 2013. godini iznosio 1,41 što znači da je društvo imalo dovoljno kratkotrajne imovine za podmirenje svojih kratkoročnih obveza. U 2014. godini tekuća likvidnost iznosila je 1,47. U 2015. godini koeficijent se povećao na 2,06, što znači da je kratkotrajna imovina bila 2,06 puta veća od kratkoročnih obveza tj. društvo je moglo svojom kratkotrajnom imovinom 2,06 puta pokriti kratkoročne obveze. Ovaj koeficijent koji je najvažniji, veći je od 1 u svim promatranim godinama te postoji tendencija njegovog povećanja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac + potraživanja	4.311.200 + 25.145.600	1,15	14.082.500 + 28.190.800	1,23	8.397.900 + 35.069.600	1,44
kratkoročne obveze	25.571.000		34.343.100		30.178.400	

Tablica 53: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta ubrzane likvidnosti vidljivo je da su kratkoročne obveze u svim promatranim godinama bile manje od brzo unovčive imovine, što znači da je društvo od 2013. do 2015. godine bilo sposobno podmirivati svoje dospjele obveze iz raspoloživog novca i potraživanja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
novac	4.311.200	0,17	14.082.500	0,41	8.397.900	0,28
kratkoročne obveze	25.571.000		34.343.100		30.178.400	

Tablica 54: Koeficijent trenutne likvidnosti (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent trenutne likvidnosti u 2013. godini iznosio je 0,17 što znači da društvo nije bilo u mogućnosti s raspoloživim novcem podmirivati kratkoročne obveze. U 2014. godini se povećao na 0,41 dok se u 2015. opet smanjio na 0,28.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dugotrajna imovina	70.544.700	0,87	78.943.800	0,85	83.722.900	0,74
kapital + dugoročne obveze	62.538.700 + 18.089.700		76.481.800 + 16.096.800		105.233.200 + 8.450.200	

Tablica 55: Koeficijent financijske stabilnosti (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Budući da koeficijent financijske stabilnosti treba biti manji od 1, tj. što manji, vidljivo je da je društvo bilo financijski najstabilnije 2015. godine kada je koeficijent iznosio 0,74.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja zaduženosti: koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja, koeficijenta financiranja, stupnja pokrića I i stupnja pokrića II.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	43.660.700	0,41	50.439.900	0,39	38.628.600	0,26
ukupna imovina	106.555.000		129.294.800		145.906.800	

Tablica 56: Koeficijent zaduženosti (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent zaduženosti 2013. godine je iznosio 0,41 što znači da se društvo 41% financiralo tuđim kapitalom a 59% vlastitim. U 2014. godini iznosio je 0,39 a u 2015. godini 0,26. Vidljivo je da se u svakoj slijedećoj godini koeficijent smanjuje što znači da se društvo sve manje financira tuđim kapitalom.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	62.538.700	0,59	76.481.800	0,61	105.233.200	0,74
ukupna imovina	106.555.000		129.294.800		145.906.800	

Tablica 57: Koeficijent vlastitog financiranja (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta vlastitog financiranja za 2013. godinu vidljivo je da se društvo 59% financiralo iz vlastitih izvora. U 2014. godini društvo se financiralo sa 61% vlastitih izvora dok su u 2015. godini vlastiti izvori bili najviši i iznosili 74%. Koeficijenti iz godine u godinu rastu što znači da se društvo sve više financira iz vlastitih izvora, što je pozitivno.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupne obveze	43.660.700	0,70	50.439.900	0,66	38.628.600	0,37
kapital	62.538.700		76.481.800		105.233.200	

Tablica 58: Koeficijent financiranja (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

U 2013. godini koeficijent financiranja iznosio je 0,70 što znači da je za jednu kunu vlastitih sredstava društvu za poslovanje trebalo 0,70 kn tuđih sredstava. Koeficijent se u 2014. godini smanjio i iznosio je 0,66. U 2015. godini jedna kuna vlastitih sredstava pokrivala se sa 0,37 kn tuđih sredstava. Vidljivo je da se vlastita sredstva sve manje pokrivaju sa tuđim sredstvima što upućuje na to da se poslovanje društva poboljšava.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital	62.538.700	0,89	76.481.800	0,97	105.233.200	1,26
dugotrajna imovina	70.544.700		78.943.800		83.722.900	

Tablica 59: Stupanj pokrića I (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Stupanj pokrića I pokazuje da je 2013. godine jedna jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 0,89 jedinica kapitala dok je u 2014. godini bila pokrivena sa 0,97 jedinica kapitala. U 2015. godini na jednu jedinicu dugotrajne imovine dolazilo je 1,26 jedinica kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
kapital + dugoročne obveze	62.538.700 +	1,14	76.481.800 + 16.096.800	1,17	105.233.200 + 8.450.200	1,36
dugotrajna imovina	70.544.700		78.943.800		83.722.900	

Tablica 60: Stupanj pokrića II (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz stupnja pokrića II proizlazi da je 2013. godine jedna jedinica dugotrajne imovine bila pokrivena sa 1,14 jedinica kapitala (uvećanih za dugoročne obveze). U 2014. godini stupanj pokrića II iznosio je 1,17 a u 2015. godini se smanjio i iznosio je 1,36. Vidljivo je da je stupanj pokrića i dalje veći od 1 što je pozitivan trend uspješnosti poslovanja.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja aktivnosti: koeficijenta obrtaja ukupne imovine, koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijenta obrtaja potraživanja te koeficijenta naplate potraživanja u danima.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	173.018.800	1,62	184.285.800	1,43	204.375.300	1,40
ukupna imovina	106.555.000		129.294.800		145.906.800	

Tablica 61: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz koeficijenta obrtaja ukupne imovine proizlazi da je u 2013. godini na jednu kunu ukupne imovine bilo ostvareno 1,62 kn ukupnih prihoda, dok je u 2014. godini bilo ostvareno 1,43 kn ukupnih prihoda po kuni ukupne imovine. U 2015. godini koeficijent je bio najniži i iznosio je 1,40 kn što znači da se ukupna imovina pretvarala (obrtala) 1,40 puta u ukupne prihode.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	173.018.800	4,80	184.285.800	3,66	204.375.300	3,29
kratkotrajna imovina	36.010.300		50.351.000		62.183.900	

Tablica 62: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine pokazuje da se u 2013. godini kratkotrajna imovina pretvarala (obrtala) u ukupne prihode 4,80 puta a u 2014. godini 3,66 puta. U 2015. godini kratkotrajna imovina obrtala se 3,29 puta, tj. društvo je ostvarivalo 3,29 prihoda po jedinici kratkotrajne imovine, što je najniži obrtaj u ove tri godine.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	170.770.600	6,79	182.903.100	6,49	200.914.100	5,73
potraživanja	25.145.600		28.190.800		35.069.600	

Tablica 63: Koeficijent obrtaja potraživanja (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja potraživanja je u 2013. godini iznosio 6,79 što znači da su se 6,79 puta naplatila potraživanja. U 2014. godini društvo je 6,49 puta naplatilo svoja potraživanja a u 2015. godini 5,73 puta.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
broj dana u godini	365	53,75	365	56,26	365	63,71
koef.obrtaja potraživanja	6,79		6,49		5,73	

Tablica 64: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz tablice je vidljivo da je društvu u 2013. godini trebalo 53 dana, u 2014. godini 56 dana, a u 2015. godini 63 dana da naplati svoja potraživanja. Broj dana za naplatu potraživanja se povećava što znači da društvo efikasno ne naplaćuje svoja potraživanja te mu je potrebno mjesec i pol do dva mjeseca da ih naplati.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja ekonomičnosti: ekonomičnosti ukupnog poslovanja, ekonomičnosti prodaje i ekonomičnosti financiranja.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
ukupni prihodi	173.018.800	1,07	184.285.800	1,08	204.375.300	1,20
ukupni rashodi	161.292.800		170.246.600		169.725.300	

Tablica 65: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je 2013. godine bila 1,07 što znači da je društvo na jednu jedinicu ukupnih rashoda ostvarilo 1,07 jedinica ukupnih prihoda. U 2014. godini je iznosila 1,08, a u 2015. godini 1,20. Vidljivo je da ekonomičnost poslovanja raste što znači da se poslovanje društva poboljšava.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
prihodi od prodaje	170.770.600	1,91	182.903.100	1,85	200.914.100	1,91
rashodi od prodaje	89.575.600		98.639.300		105.433.600	

Tablica 66: Ekonomičnost prodaje (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost prodaje pokazuje da je 2013. godine društvo po jedinici rashoda ostvarilo 1,91 jedinica prihoda. U 2014. godini ostvaren je najniži prihod po jedinici rashoda koji je iznosio 1,85 jedinica, a u 2015. godini društvo je po jedinici rashoda ostvarilo 1,91 jedinica prihoda.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
financijski prihodi	54.800	0,05	106.300	0,15	453.200	0,94
financijski rashodi	1.058.500		727.200		484.000	

Tablica 67: Ekonomičnost financiranja (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz pokazatelja ekonomičnosti financiranja proizlazi da je društvo u 2013. godini ostvarilo 0,05 jedinica financijskih prihoda po jedinici financijskih rashoda dok je u 2014. godini ostvareno 0,15 jedinica financijskih prihoda po jedinici financijskih rashoda. Najveći financijski prihod po jedinici financijskih rashoda ostvaren je u 2015. godini kada je iznosio 0,94 jedinica, ali još uvijek nije zadovoljavajući budući bi taj pokazatelj trebao biti veći od 1 te je vidljivo da su u svim promatranim godinama financijski rashodi bili veći od financijskih prihoda.

U nastavku su dalje dani izračuni pokazatelja profitabilnosti: neto marže profita, bruto marže profita, neto rentabilnosti imovine, bruto rentabilnosti imovine te rentabilnosti vlastitog kapitala.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit + kamate	11.340.400 +	7%	13.943.000 +	8%	34.650.000 +	17%
	1.058.500		727.200		484.000	
ukupni prihodi	173.018.800		184.285.800		204.375.300	

Tablica 68: Neto marža profita (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Neto marža profita pokazuje da je društvo u 2013. godini ostvarilo 7% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo, dok je u 2014. godini ostvarilo 8% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po jedinici prihoda. U 2015. godini društvo je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici prihoda i to 17% jedinica.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	11.726.100 +	7%	14.039.200 +	8%	34.650.000 +	17%
	1.058.500		727.200		484.000	
ukupni prihodi	173.018.800		184.285.800		204.375.300	

Tablica 69: Bruto marža profita (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Iz bruto marže profita vidljivo je da je društvo u 2013. godini ostvarilo 7% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo, dok je u 2014. godini ostvarilo 8% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po jedinici prihoda. U 2015. godini društvo je ostvarilo najveću dobit zajedno sa kamatama po jedinici prihoda i to 17% jedinica.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit + kamate	11.340.400 +	0%	13.943.000 +	0%	34.650.000 +	0%
	1.058.500		727.200		484.000	
ukupna imovina	106.555.000		129.294.800		145.906.800	

Tablica 70: Neto rentabilnost imovine (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Neto rentabilnost imovine je u 2013. godini iznosila 12% što znači da je društvo ostvarilo 12% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo. U 2014. godini 11% jedinica ukupne imovine je bilo pokriveno sa dobitkom zajedno sa kamatama. U 2015. godini ostvarena je najveća dobit zajedno sa kamatama po ukupnoj imovini i to 24% jedinica.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
dobit prije oporezivanja + kamate	11.726.100 +	12%	14.039.200 +	11%	34.650.000 +	24%
	1.058.500		727.200		484.000	
ukupna imovina	106.555.000		129.294.800		145.906.800	

Tablica 71: Bruto rentabilnost imovine (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Bruto rentabilnost imovine pokazuje da je u 2013. godini društvo ostvarilo 12% jedinica dobiti zajedno sa kamatama po ukupnoj vrijednosti imovine koju je uložilo u društvo. U 2014. godini ostvarena je dobit zajedno sa kamatama u iznosu od 11% jedinica dok je u 2015. godini 24% jedinica ukupne imovine bilo pokriveno sa dobitkom zajedno sa kamatama.

FORMULA	2013.		2014.		2015.	
	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT	IZRAČUN	REZULTAT
neto dobit	11.340.400	23%	13.943.000	18%	34.650.000	33%
vlastiti kapital	62.538.700		76.481.800		105.233.200	

Tablica 72: Rentabilnost vlastitog kapitala (Pan-pek d.o.o.)

Izvor: Izračun autora

Rentabilnost vlastitog kapitala u 2013. godini je bila 23% što znači da je udio kapitala u neto dobiti iznosio 23% dok se u 2014. godini smanjio i iznosio 18%. U 2015. godini udio kapitala u neto dobiti se povećao na 33%, što znači da je društvo ostvarilo 33% povrata na uloženi kapital. Ovaj pokazatelj je najznačajniji pokazatelj profitabilnosti iz kojeg se može zaključiti da se poslovanje društva poboljšava jer se ostvaruje i veći povrat na uloženo.

5.4. Zaključak o usporedbi pokazatelja poslovanja društva u pekarskoj djelatnosti

Na temelju navedenih analiziranih financijskih pokazatelja promatranih društava Pekare Dubravica d.o.o., Mlinara d.d. i Pan-peka d.o.o. u razdoblju od 2013. do 2015. godine, došlo se do zaključaka koji su navedeni u nastavku.

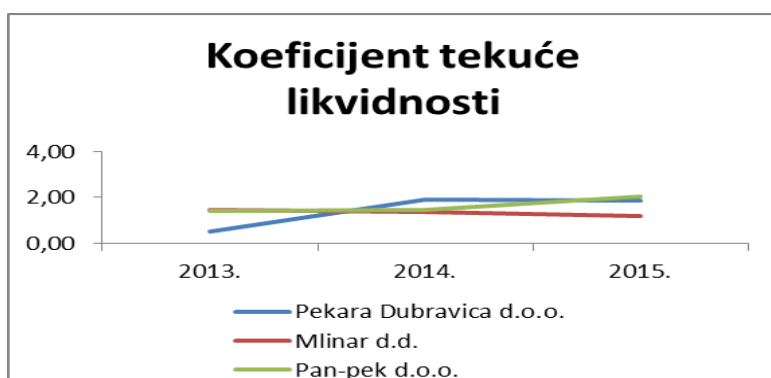
Od pokazatelja likvidnosti u nastavku se daje pregled usporedbe koeficijenata tekuće likvidnosti i koeficijenata financijske stabilnosti.

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	0,51	1,46	1,41
2014.	1,90	1,39	1,47
2015.	1,85	1,20	2,06

Tablica 73: Koeficijent tekuće likvidnosti

Izvor: Izračun autora

Koeficijent tekuće likvidnosti koji stavlja u odnos kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze ima najvišu vrijednost kod društva Pan-pek d.o.o. u 2015. godini (2,06). Najnižu vrijednost ovog pokazatelja ima društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2013. godini (0,51), što znači da tada nije bilo likvidno te nije moglo podmirivati svoje kratkoročne obveze. Od svih promatranih društava jedino se kod društva Mlinar d.d. primjećuje smanjenje likvidnosti po svim godinama, dok se kod društava Pekare Dubravice d.o.o. i Pan-peka d.o.o. likvidnost poboljšava po godinama. Na temelju navedenog može se zaključiti kako je društvo Pan-pek d.o.o. najlikvidnije te mu je u 2015. godini kratkotrajna imovina bila čak 2,06 puta veća od kratkoročnih obveza. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 1: Koeficijent tekuće likvidnosti

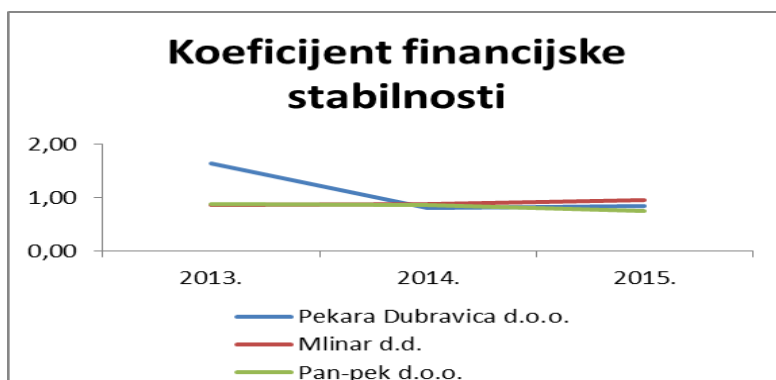
Izvor: Izračun autora

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	1,64	0,85	0,87
2014.	0,81	0,88	0,85
2015.	0,83	0,95	0,74

Tablica 74: Koeficijent financijske stabilnosti

Izvor: Izračun autora

Koeficijent financijske stabilnosti koji stavlja u odnos dugotrajnu imovinu te zbroj kapitala i dugoročnih obveza, trebao bi biti manji od jedan, tj. što manji. Najvišu vrijednost ovog pokazatelja ima društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2013. godini (1,64) dok je najniža vrijednost kod društva Pan-peka d.o.o. u 2015. godini (0,74). Na temelju navedenog razvidno je da su sva navedena društva financijski stabilna osim društva Pekare Dubravica d.o.o. 2013. godine čiji je koeficijent tada iznosio 1,64. Kod društva Pan-peka d.o.o. ovaj koeficijent se smanjuje po godinama te u 2015. godini iznosi 0,74. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 2: Koeficijent financijske stabilnosti

Izvor: Izračun autora

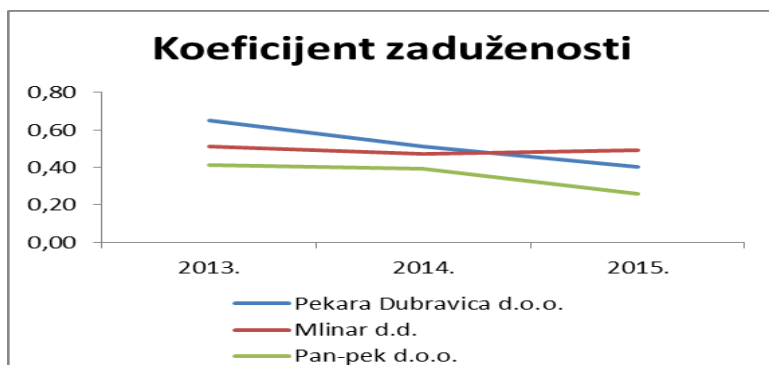
Od pokazatelja zaduženosti u nastavku se daje pregled usporedbe koeficijenata zaduženosti i koeficijenata financiranja.

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	0,65	0,51	0,41
2014.	0,51	0,47	0,39
2015.	0,40	0,49	0,26

Tablica 75: Koeficijent zaduženosti

Izvor: Izračun autora

Koeficijent zaduženosti stavlja u odnos ukupne obveze i ukupnu imovinu. Trebao bi biti manji od 0,7 ili još manji. Vidljivo je da je visina koeficijenta zaduženosti zadovoljavajuća kod svih navedenih društava u svim godinama. Najviši iznos ovog koeficijenta ima društvo Pekara Dubravica d.o.o. koje je 2013. godine imalo koeficijent 0,65 što znači da se ono od svih društava najviše financira tuđim izvorima (65%). Najniži iznos koeficijenta u iznosu od 0,26 imalo je društvo Pan-pek d.o.o. u 2015. godini, što znači da se ono od svih promatranih društava najmanje financira tuđim izvorima (26%). Iznos navedenog koeficijenta se smanjuje kod svih promatranih društava u svim godinama što znači da društva sve manje koriste tuđi kapital za financiranje. Navedeno je prikazano na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 3: Koeficijent zaduženosti

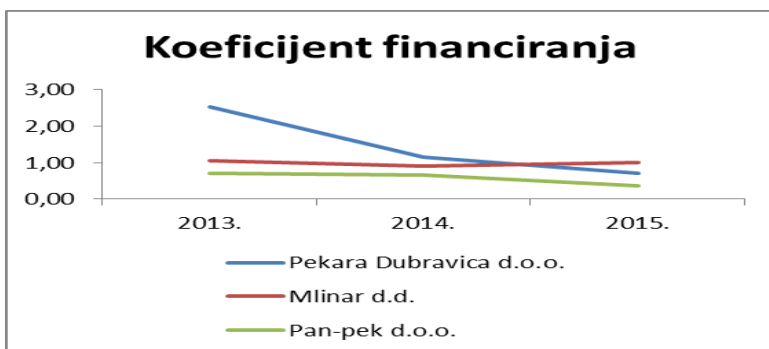
Izvor: Izračun autora

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	2,52	1,06	0,70
2014.	1,15	0,91	0,66
2015.	0,70	0,99	0,37

Tablica 76: Koeficijent financiranja

Izvor: Izračun autora

Koeficijent financiranja uzima u odnos ukupne obveze i kapital a trebao bi biti manji od 1. Vidljivo je da je navedeni kriterij ispunjen u svim promatranim godinama osim kod društva Pekare Dubravica d.o.o. u 2013. i 2014. godini te kod društva Mlinar d.d. 2013. godine. Najviši iznos pokazatelja ima društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2013. godini (2,52), što znači da se 1 kuna vlastitih sredstava financirala sa 2,52 kn tuđih sredstava. Najniži iznos ovog pokazatelja ima društvo Pan-pek d.o.o. u 2015. godini (0,37). Navedeni koeficijent se smanjuje po godinama što znači da se smanjuje i pokrivenost kapitala sa obvezama te se može zaključiti da se financiranje poslovanja poboljšava u svim promatranim društvima. Navedeno je prikazano na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 4: Koeficijent financiranja

Izvor: Izračun autora

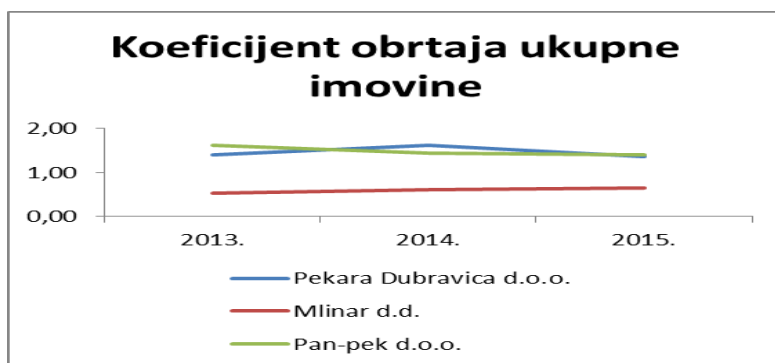
Od pokazatelja aktivnosti u nastavku se dalje obrazlažu usporedbe koeficijenata obrtaja ukupne imovine i koeficijenata naplate potraživanja u danima.

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	1,40	0,53	1,62
2014.	1,61	0,61	1,43
2015.	1,35	0,64	1,40

Tablica 77: Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Izvor: Izračun autora

Koeficijent obrtaja ukupne imovine stavlja u odnos ukupne prihode i ukupnu imovinu a trebao bi biti što veći. Vidljivo je da je najviše ukupnih prihoda po ukupnoj imovini ostvarilo društvo Pan-pek d.o.o. i to 2013. godine (1,62) što znači da se njegova ukupna imovina pretvarala (obrtala) 1,62 puta u ukupne prihode, dok se u ostalim godinama prihod tog društva smanjuje. Najmanje ukupnih prihoda po ukupnoj imovini ostvarilo je društvo Mlinar d.d. u 2013. godini (0,53) dok u slijedeće dvije promatrane godine povećava svoje ukupne prihode po ukupnoj imovini ali su oni i dalje manji od 1 što nije zadovoljavajuće. U promatranim godinama društvo Pekara Dubravica d.o.o. najviše je ukupnih prihoda po ukupnoj imovini ostvarilo 2014. godine dok je najmanji iznos ovog koeficijenta imalo u 2015. godini. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 5: Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Izvor: Izračun autora

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	22,54	48,18	53,75
2014.	9,54	41,32	56,26
2015.	15,90	47,60	63,71

Tablica 78: Koeficijent naplate potraživanja u danima

Izvor: Izračun autora

Koeficijent naplate potraživanja u danima stavlja u odnos broj dana u godini (365) i koeficijent obrtaja potraživanja. Vidljivo je da je najviše dana za naplatu potraživanja trebalo društvu Pan-pek d.o.o. i to 63 dana u 2015. godini. Najmanje dana za naplatu potraživanja trebalo je društvu Pekari Dubravica d.o.o. i to 9 dana u 2014. godini. Društvu Mlinar d.d. trebalo je preko 40 dana za naplatu potraživanja u svim promatranim godinama. Iz navedenog se može zaključiti da društvo Pekara Dubravica d.o.o. najefikasnije naplaćuje svoja potraživanja. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 6: Koeficijent naplate potraživanja u danima

Izvor: Izračun autora

Od pokazatelja ekonomičnosti u nastavku se dalje obrazlažu usporedbe ekonomičnosti ukupnog poslovanja i ekonomičnosti prodaje.

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	1,06	1,06	1,07
2014.	1,23	1,14	1,08
2015.	1,19	1,13	1,20

Tablica 79: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja stavlja u odnos ukupne prihode i ukupne rashode a navedeni koeficijent trebao bi biti što veći. Vidljivo je da je najviše ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda ostvarilo društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2014. godini (1,23). Najmanje ukupnih prihoda po jedinici ukupnih rashoda ostvarila su društva: Pekara Dubravica d.o.o. i Mlinar d.d. u 2013. godini (1,06). Od svih promatranih društava jedino je kod društva Pan-pek d.o.o. vidljivo povećanje ekonomičnosti ukupnog poslovanja u svim promatranim godinama. Navedeno je prikazano na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 7: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

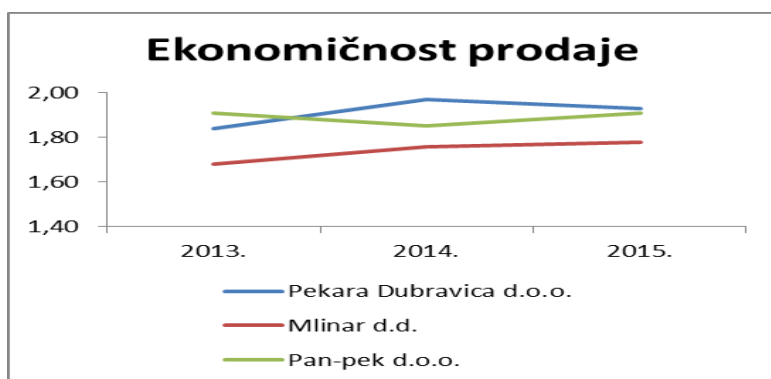
Izvor: Izračun autora

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	1,84	1,68	1,91
2014.	1,97	1,76	1,85
2015.	1,93	1,78	1,91

Tablica 80: Ekonomičnost prodaje

Izvor: Izračun autora

Ekonomičnost prodaje stavlja u odnos prihode od prodaje i rashode od prodaje a navedeni pokazatelj trebao bi biti veći od 1. Vidljivo je da je najviše prihoda od prodaje po jedinici rashoda od prodaje ostvarilo društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2014. godini (1,97). Najmanje prihoda od prodaje po jedinici rashoda od prodaje ostvarilo je društvo Mlinar d.d. u 2013. godini (1,68). Iz navedenog se može zaključiti da sva promatrana društva u svim promatranim godinama imaju pozitivnu ekonomičnost prodaje budući je veća od 1. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 8: Ekonomičnost prodaje

Izvor: Izračun autora

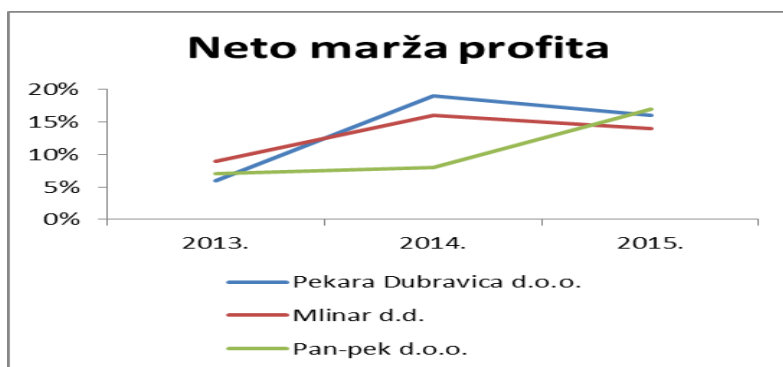
Od pokazatelja profitabilnosti u nastavku se dalje obrazlaže usporedba neto marži profita i rentabilnosti vlastitog kapitala.

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	6%	9%	7%
2014.	19%	16%	8%
2015.	16%	14%	17%

Tablica 81: Neto marža profita

Izvor: Izračun autora

Neto marža profita stavlja u odnos neto dobit zajedno sa kamatama i ukupne prihode a navedeni pokazatelj trebao bi biti što veći. Vidljivo je da je najvišu neto maržu profita ostvarilo društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2014. godini u iznosu od 19% što znači da je ono ostvarilo 19% jedinica neto dobiti zajedno sa kamatama po ukupnim prihodima koje je ostvarilo. Najnižu neto maržu profita ostvarilo je također društvo Pekara Dubravica d.o.o. u 2013. godini u iznosu od 6%. Vidljivo je da društvima Pekari Dubravica d.o.o. i Panpeku d.o.o. raste neto marža profita u svim promatranim godinama. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 9: Neto marža profita

Izvor: Izračun autora

Godina	Pekara Dubravica d.o.o.	Mlinar d.d.	Pan-pek d.o.o.
2013.	32%	20%	23%
2014.	66%	14%	18%
2015.	36%	14%	33%

Tablica 82: Rentabilnost vlastitog kapitala

Izvor: Izračun autora

Rentabilnost vlastitog kapitala stavlja u odnos neto dobit i vlastiti kapital. Navedeni pokazatelj trebao bi biti što veći jer pokazuje koliki je povrat društva na uloženi kapital. Najviša vrijednost od 66% je kod društva Pekare Dubravica d.o.o. u 2014. godini što znači da ono ostvaruje i najviši povrat od 66% na uloženi kapital. Najniža vrijednost od 14% je kod društva Mlinar d.d. u 2013. i 2014. godini te je razvidno da ono ostvaruje samo 14% povrata na uloženi kapital. Navedena usporedba prikazana je na grafikonu koji se daje u nastavku.

Grafikon 10: Rentabilnost vlastitog kapitala

Izvor: Izračun autora

6. ZAKLJUČAK

Za uspjeh društva vrlo je bitno poslovno odlučivanje, kao proces u kojem se mogu ostvariti uspješni poslovni rezultati te stoga informacije kao temelj za donošenje uspješnih odluka moraju biti pouzdane, istinite i objektivne. Financijski izvještaji omogućuju pristup takvim najvažnijim informacijama te se stoga opravdano kaže da analiza financijskih izvještaja čini osnovan i važan dio analize cijelog poslovanja svakog društva. Iz financijskih izvještaja može se dobiti cjelokupna slika o financijskom stanju i poslovnoj uspješnosti društva. Također, financijski izvještaji pružaju detaljne i relevantne informacije potrebne različitim internim i eksternim korisnicima za buduće poslovanje i odlučivanje. Analizom financijskih izvještaja dobivaju se informacije o: financijskoj poziciji, likvidnosti, solventnosti, profitabilnosti, imovini, obvezama, kapitalu, rezervama, strukturi prihoda i rashoda, novčanim primitcima i izdatcima te promjenama u vlasničkoj strukturi društva.

Financijski izvještaji trebaju biti u skladu sa zahtjevima Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ovisno o veličini. Sadrže podatke za tekuću i prethodnu godinu. Prema Zakonu o računovodstvu godišnje financijske izvještaje čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.

Analiza financijskih izvještaja može se prikazati kao horizontalna i vertikalna. Horizontalna analiza provodi se na temelju komparativnih financijskih izvještaja dok se vertikalna analiza provodi na temelju strukturnih financijskih izvještaja.

Analiza financijskih izvješća moguća je i pomoću pojedinačnih pokazatelja koji su važni i potrebno ih je pratiti kako bi se dobila financijska slika o poslovanju društva te donijele određene odluke koje su bitne za poslovanje društva. Postoji nekoliko skupina financijskih pokazatelja: likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja. Pokazatelji likvidnosti pokazuju u kojoj mjeri je društvo sposobno podmiriti svoje dospjele kratkoročne obveze. Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliko se društvo financira iz tuđih izvora, a koliko iz vlastitih izvora. Iz pokazatelja aktivnosti vidljivo je koliko učinkovito društvo koristi svoju imovinu. Pokazatelji ekonomičnosti pokazuju koliko se jedinica prihoda ostvaruje po jedinici rashoda. Pokazatelji profitabilnosti pokazuju koliko se uspješno prihod od prodaje pretvara u dobit društva.

U ovom specijalističkom diplomskom stručnom radu prikazana je analiza financijskih izvještaja na temelju financijskih pokazatelja društava u pekarskoj djelatnosti. Analizirale su se tri velike pekarnice koje su među vodećima u pekarskoj djelatnosti Republike Hrvatske i to: Pekara Dubravica d.o.o., Mlinar d.d. i Pan-pek d.o.o. u razdoblju od 2013. do 2015. godine. Cijela analiza financijskih pokazatelja provedena je na temelju podataka iz bilance te računa dobiti i gubitka.

Usporedbom koeficijenta tekuće likvidnosti došlo se do zaključka da jedino društvo Pan-pek d.o.o. povećava svoju likvidnost u svim promatranim godinama te je ono najlikvidnije od svih promatranih društava. Kod društva Mlinar d.d. vidljivo je smanjenje likvidnosti u svim promatranim godinama ali ono i dalje može podmirivati svoje kratkoročne obveze. Na temelju koeficijenta financijske stabilnosti razvidno je da su sva navedena društva financijski stabilna osim društva Pekare Dubravica d.o.o. 2013. godine. Iz koeficijenta zaduženosti vidljivo je da se društvo Pan-pek d.o.o. od svih promatranih društava najmanje financira tuđim izvorima. Iznos navedenog koeficijenta se smanjuje kod svih promatranih društava u svim godinama što znači da društva sve manje koriste tuđi kapital za financiranje svog poslovanja. Koeficijent financiranja se smanjuje po svim promatranim godinama te je vidljivo da se financiranje poslovanja poboljšava kod svih promatranih društava. Koeficijent obrtaja ukupne imovine najviši je kod društva Pan-pek d.o.o. što znači je ono ostvarilo najviše ukupnih prihoda po ukupnoj imovini od svih promatranih društava. Na temelju koeficijenta naplate potraživanja u danima može se zaključiti da društvo Pekara Dubravica d.o.o. najefikasnije naplaćuje svoja potraživanja. Povećanje ekonomičnosti ukupnog poslovanja vidljivo je u svim promatranim godinama kod društva Pan-pek d.o.o. Iz pokazatelja ekonomičnosti prodaje može se zaključiti da sva promatrana društva u svim promatranim godinama imaju pozitivnu ekonomičnost prodaje budući je veća od 1. Rentabilnost vlastitog kapitala pokazuje da društvo Pekara Dubravica d.o.o. ostvaruje najviši povrat na uloženi kapital u svim promatranim godinama.

POPIS LITERATURE

Knjige

1. Belak, V. (1995). Menadžersko računovodstvo. Zagreb: RRIF.
2. Belak, V. i drugi, redaktor Brkanić, V. (2005). Računovodstvo poduzetnika s primjerima knjiženja, IV. Izmijenjena i dopunjena naklada. Zagreb: RRiF Plus.
3. Belak, V. (2006). Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima. Zagreb: Zgombić&Partneri.
4. Bešvir, B. (2008). Kako čitati i analizirati financijske izvještaje. Zagreb: RRiF plus.
5. Brekalo, F. (2004). Revizija financijskih izvještaja. Zagreb: Faber&Zgombić Plus.
6. Brekalo, F.(2007). Revizija financijskih izvještaja. Zagreb: Zgombić & Partneri.
7. Buble, M. (2005). Strateški menadžment. Zagreb: Sinergija.
8. Dražić–Lutitsky, I. et al. (2010). Računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – RIF.
9. Gulin, D., Tušek, B., Žager, L. (2004). Poslovno planiranje, kontrola i analiza, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
10. Gulin, D. et al. (2011). Upravljačko računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika – RIF.
11. Guzić, Š. (2015). Financijsko izvješćivanje, recenzirana skripta. Zagreb: RRiF.
12. Spremić, I., (2006). Računovodstvo. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
13. Štahan, M., Barišić, I., Bičanić, N. (2014). Računovodstvo trgovačkih društva. Zagreb: TEB-poslovno savjetovanje d.o.o.
14. Tušek,B.,Žager,L. (2008). Revizija. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
15. Vukićević, M., Odošević, S. (2011). Osnove financija. Zaprešić: Visoka škola za poslovanje i upravljanje “Baltazar Adam Krčelić”.
16. Žager, K., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb:Masmedia.
17. Žager, K. et al. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia.

Stručni časopisi

1. Šestanović, A., Vukas, J., Stojanović M. (2015). Obrazovanje za poduzetništvo, 5 (1).

Internet izvori

1. Mlinar. raspoloživo na URL:[https:// http://www.mlinar.hr/](https://http://www.mlinar.hr/) [pristupljeno 21.12.2016. godine].
2. Pan-pek. raspoloživo na URL : [https:// panpek.hr/ ONAMA/ Na%C5%A1avizija. asp/](https://panpek.hr/ONAMA/Na%C5%A1avizija.aspx/) [pristupljeno 22.12.2016. godine].
3. PekaraDubravica. raspoloživo na URL:<https://www.pekara-dubravica.hr/o-dubravici/> [pristupljeno 31.10.2016. godine].
4. 5. Sudskiregistar. raspoloživo na URL: [https://s udreg.pravosudje.hr/ registar/ f?p =150 :28 :0::NO:28:P28_SBT_MBS:080854240](https://s.udreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080854240) [pristupljeno 31.10.2016. godine].
5. Sudski registar. raspoloživo na URL : [https:// sudreg. pravosudje.hr /registar/f?p= 150: 28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080027662/](https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:080027662/)[pristupljeno 22.12.2016. godine].
7. Sudski registar.raspoloživo na URL :[https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p = 150: 28: 0::NO:28:P28_SBT_MBS:010015470/](https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:010015470/) [pristupljeno 22.12.2016. godine].

Propisi

1. Zakon o računovodstvu (2016). Narodne novine [online], (78). Raspoloživo na: URL:http://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_12_120_2612.html[pristupljeno 13.07.2017.].
2. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (2016). Narodne novine[online],(95). Raspoloživo na: URL:[http://narodne-novine. nn.hr /clanci/ sluzbeni /2016_12_120_2612.html](http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_12_120_2612.html)[pristupljeno 13.07.2017.].

POPIS TABLICA, SLIKA, GRAFOVA I PRILOGA

POPIS TABLICA

- Tablica 1: Struktura bilance, str. 7
- Tablica 2: Struktura računa dobiti i gubitka, str. 9
- Tablica 3: Struktura izvještaja o novčanim tokovima, indirektna metoda, str. 13
- Tablica 4: Struktura izvještaja o novčanim tokovima, direktna metoda, str. 14
- Tablica 5: Pokazatelji likvidnosti, str. 21
- Tablica 6: Pokazatelji zaduženosti, str. 22
- Tablica 7: Pokazatelji aktivnosti, str. 23
- Tablica 8: Pokazatelji ekonomičnosti, str. 24
- Tablica 9: Pokazatelji profitabilnosti, str. 25
- Tablica 10: Koeficijent tekuće likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 30
- Tablica 11: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 30
- Tablica 12: Koeficijent trenutne likvidnosti (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 31
- Tablica 13: Koeficijent financijske stabilnosti (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 31
- Tablica 14: Koeficijent zaduženosti (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 31
- Tablica 15: Koeficijent vlastitog financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 32
- Tablica 16: Koeficijent financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 32
- Tablica 17: Stupanj pokrića I (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 33
- Tablica 18: Stupanj pokrića II (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 33
- Tablica 19: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 33
- Tablica 20: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 34
- Tablica 21: Koeficijent obrtaja potraživanja (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 34
- Tablica 22: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 35
- Tablica 23: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 35
- Tablica 24: Ekonomičnost prodaje (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 36
- Tablica 25: Ekonomičnost financiranja (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 36
- Tablica 26: Neto marža profita (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 36
- Tablica 27: Bruto marža profita (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 37
- Tablica 28: Neto rentabilnost imovine (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 37
- Tablica 29: Bruto rentabilnost imovine (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 38
- Tablica 30: Rentabilnost vlastitog kapitala (Pekara Dubravica d.o.o.), str. 38

Tablica 31: Koeficijent tekuće likvidnosti (Mlinar d.d.), str. 41

Tablica 32: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Mlinar d.d.), str. 41

Tablica 33: Koeficijent trenutne likvidnosti (Mlinar d.d.), str. 42

Tablica 34: Koeficijent financijske stabilnosti (Mlinar d.d.), str. 42

Tablica 35: Koeficijent zaduženosti (Mlinar d.d.), str. 42

Tablica 36: Koeficijent vlastitog financiranja (Mlinar d.d.), str. 43

Tablica 37: Koeficijent financiranja (Mlinar d.d.), str. 43

Tablica 38: Stupanj pokrića I (Mlinar d.d.), str. 43

Tablica 39: Stupanj pokrića II (Mlinar d.d.), str. 44

Tablica 40: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Mlinar d.d.), str. 44

Tablica 41: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Mlinar d.d.), str. 45

Tablica 42: Koeficijent obrtaja potraživanja (Mlinar d.d.), str. 45

Tablica 43: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Mlinar d.d.), str. 45

Tablica 44: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Mlinar d.d.), str. 46

Tablica 45: Ekonomičnost prodaje (Mlinar d.d.), str. 46

Tablica 46: Ekonomičnost financiranja (Mlinar d.d.), str. 46

Tablica 47: Neto marža profita (Mlinar d.d.), str. 47

Tablica 48: Bruto marža profita (Mlinar d.d.), str. 47

Tablica 49: Neto rentabilnost imovine (Mlinar d.d.), str. 48

Tablica 50: Bruto rentabilnost imovine (Mlinar d.d.), str. 48

Tablica 51: Rentabilnost vlastitog kapitala (Mlinar d.d.), str. 48

Tablica 52: Koeficijent tekuće likvidnosti (Pan-pek d.o.o.), str. 51

Tablica 53: Koeficijent ubrzane likvidnosti (Pan-pek d.o.o.), str. 51

Tablica 54: Koeficijent trenutne likvidnosti (Pan-pek d.o.o.), str. 52

Tablica 55: Koeficijent financijske stabilnosti (Pan-pek d.o.o.), str. 52

Tablica 56: Koeficijent zaduženosti (Pan-pek d.o.o.), str. 52

Tablica 57: Koeficijent vlastitog financiranja (Pan-pek d.o.o.), str. 53

Tablica 58: Koeficijent financiranja (Pan-pek d.o.o.), str. 53

Tablica 59: Stupanj pokrića I (Pan-pek d.o.o.), str. 53

Tablica 60: Stupanj pokrića II (Pan-pek d.o.o.), str. 54

Tablica 61: Koeficijent obrtaja ukupne imovine (Pan-pek d.o.o.), str. 54

Tablica 62: Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine (Pan-pek d.o.o.), str. 54

Tablica 63: Koeficijent obrtaja potraživanja (Pan-pek d.o.o.), str. 55

Tablica 64: Koeficijent naplate potraživanja u danima (Pan-pek d.o.o.), str. 55

Tablica 65: Ekonomičnost ukupnog poslovanja (Pan-pek d.o.o.), str. 55

Tablica 66: Ekonomičnost prodaje (Pan-pek d.o.o.), str. 56

Tablica 67: Ekonomičnost financiranja (Pan-pek d.o.o.), str. 56

Tablica 68: Neto marža profita (Pan-pek d.o.o.), str. 57

Tablica 69: Bruto marža profita (Pan-pek d.o.o.), str. 57

Tablica 70: Neto rentabilnost imovine (Pan-pek d.o.o.), str. 57

Tablica 71: Bruto rentabilnost imovine (Pan-pek d.o.o.), str. 58

Tablica 72: Rentabilnost vlastitog kapitala (Pan-pek d.o.o.), str. 58

Tablica 73: Koeficijent tekuće likvidnosti, str. 59

Tablica 74: Koeficijent financijske stabilnosti, str. 60

Tablica 75: Koeficijent zaduženosti, str. 61

Tablica 76: Koeficijent financiranja, str. 62

Tablica 77: Koeficijent obrtaja ukupne imovine, str. 63

Tablica 78: Koeficijent naplate potraživanja u danima, str. 64

Tablica 79: Ekonomičnost ukupnog poslovanja, str. 65

Tablica 80: Ekonomičnost prodaje, str. 66

Tablica 81: Neto marža profita, str. 67

Tablica 82: Rentabilnost vlastitog kapitala, str. 68

POPIS SLIKA

Slika 1: Financijski izvještaji kao dio računovodstvenog sustava, str. 3

Slika 2: Financijski izvještaji kao dio računovodstvenog sustava, str. 4

Slika 3: Povezanost pokazatelja analize fin. izvještaja i temeljnih kriterija dobrog poslovanja, str. 20

Slika 4: Nastanak i razvitak društva Pekare Dubravica d.o.o., str. 29

Slika 5: Nastanak i razvitak društva Mlinar d.d., str. 40

Slika 6: Nastanak i razvitak društva Pan Pek d.o.o., str. 50

POPIS GRAFOVA

Grafikon 1: Koeficijent tekuće likvidnosti, str. 59

Grafikon 2: Koeficijent financijske stabilnosti, str. 60

Grafikon 3: Koeficijent zaduženosti, str. 61

Grafikon 4: Koeficijent financiranja, str. 62

- Grafikon 5: Koeficijent obrtaja ukupne imovine, str. 63
- Grafikon 6: Koeficijent naplate potraživanja u danima, str. 64
- Grafikon 7: Ekonomičnost ukupnog poslovanja, str. 65
- Grafikon 8: Ekonomičnost prodaje, str. 66
- Grafikon 9: Neto marža profita, str. 67
- Grafikon 10: Rentabilnost vlastitog kapitala, str. 68

POPIS PRILOGA

- Bilanca 2013. – 2015. godine (Pekara Dubravica d.o.o.)
- Račun dobiti i gubitka 2013. – 2015. godine (Pekara Dubravica d.o.o.)
- Bilanca 2013. – 2015. godine (Mlinar d.d.)
- Račun dobiti i gubitka 2013. – 2015. godine (Mlinar d.d.)
- Bilanca 2013. – 2015. godine (Pan-pek d.o.o.)
- Račun dobiti i gubitka 2013. – 2015. godine (Pan-pek d.o.o.)